

Uchwała Nr XX/211/02
Rady Gminy w Biedowie
z dnia 23.XII.2002 r.

prawie : uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Biedów ”

W oparciu o art. 6 ust 2 i ust 6 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz U Nr 15 poz 139 - tekst jednolity) oraz art. 2 pkt 5 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym (Dz U z dnia 2001 rok Nr 142 poz 1591). Rada Gminy w Biedowie celem określenia polityki przestrzennej gminy uchwala co następuje:

§ 1

- 1) Uchwala się „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Biedów”, zwanej dalej studium”.
- 2) Zakres opracowania i ustaleń studium obejmuje obszar gminy w granicach administracyjnych. Integralne części studium stanowią część tekstowa i część graficzna:

a) Zakres części opisowej i graficznej „studium” obejmuje:

- Zewnętrzne uwarunkowania rozwoju gminy;
- Wewnętrzne uwarunkowania rozwoju gminy, w tym zakresie:
 - Strefy społecznej
 - Strefy gospodarczej
 - Infrastruktury technicznej
 - Strefy ekologicznej
 - Strefy kulturowej
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy określające:
 - Podstawowe cele zagospodarowania przestrzennego gminy
 - Podstawowe kierunki ochrony środowiska przyrodniczego, w tym obszary objęte i planowane do objęcia ochroną z tytułu przepisów szczególnych
 - Podstawowe kierunki ochrony środowiska kulturowego, w tym dobra kultury objęte ochroną
- Kierunki rozwoju podstawowych elementów struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w tym:
 - kierunki rozwoju sieci osadniczej z wielofunkcyjnymi obszarami zabudowanymi i wskazanymi do zabudowy;
 - kierunki rozwoju i zadania dla realizacji celów publicznych w zakresie komunikacji;
 - kierunki rozwoju i zadania dla realizacji celów publicznych w zakresie podstawowych systemów infrastruktury technicznej;
 - kierunki zagospodarowania terenów otwartych obejmujących obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej z terenami do zachowania i szczególnej ochrony oraz

Limitowanego systemu przyrodniczego w obszarze gminy;
Polityka kształtowania przestrzennego zagospodarowania gminy, w tym:
Podstawowe standardy oraz zasady użytkowania obszarów zabudowanych i
wskazanych do zabudowy;
Podstawowe zasady gospodarowania w obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
Podstawowe zasady gospodarowania w terenach systemu przyrodniczego;
obszary wskazane do objęcia sporządzeniem planów zagospodarowania
przestrzennego.

Część opisowa „studium” stanowią:

- Uwarunkowania rozwoju (tekst tom I);
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy (tekst – tom II);

Część graficzną „studium” stanowią rysunki obejmujące obszary gminy w granicach administracyjnych:

- uwarunkowania rozwoju gminy – skala 1 : 10 000;
- kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy – skala 1 : 25 000;

Część opisowa i część graficzna „studium” stanowią załączniki do niniejszej uchwały.

Przyjmuje się do realizacji przez organy gminy określone w „studium” kierunki
zagospodarowania przestrzennego oraz zadania dla realizacji celów publicznych jako
główne elementy polityki przestrzennej gminy.

§ 2

Wójt Gminy Błędów zobowiązany jest do:

- Przechowywania oryginału „studium”
- Udostępnienie „studium” do wglądu oraz udzielania informacji w jego przedmiocie dla
interesowanych osób i jednostek organizacyjnych.

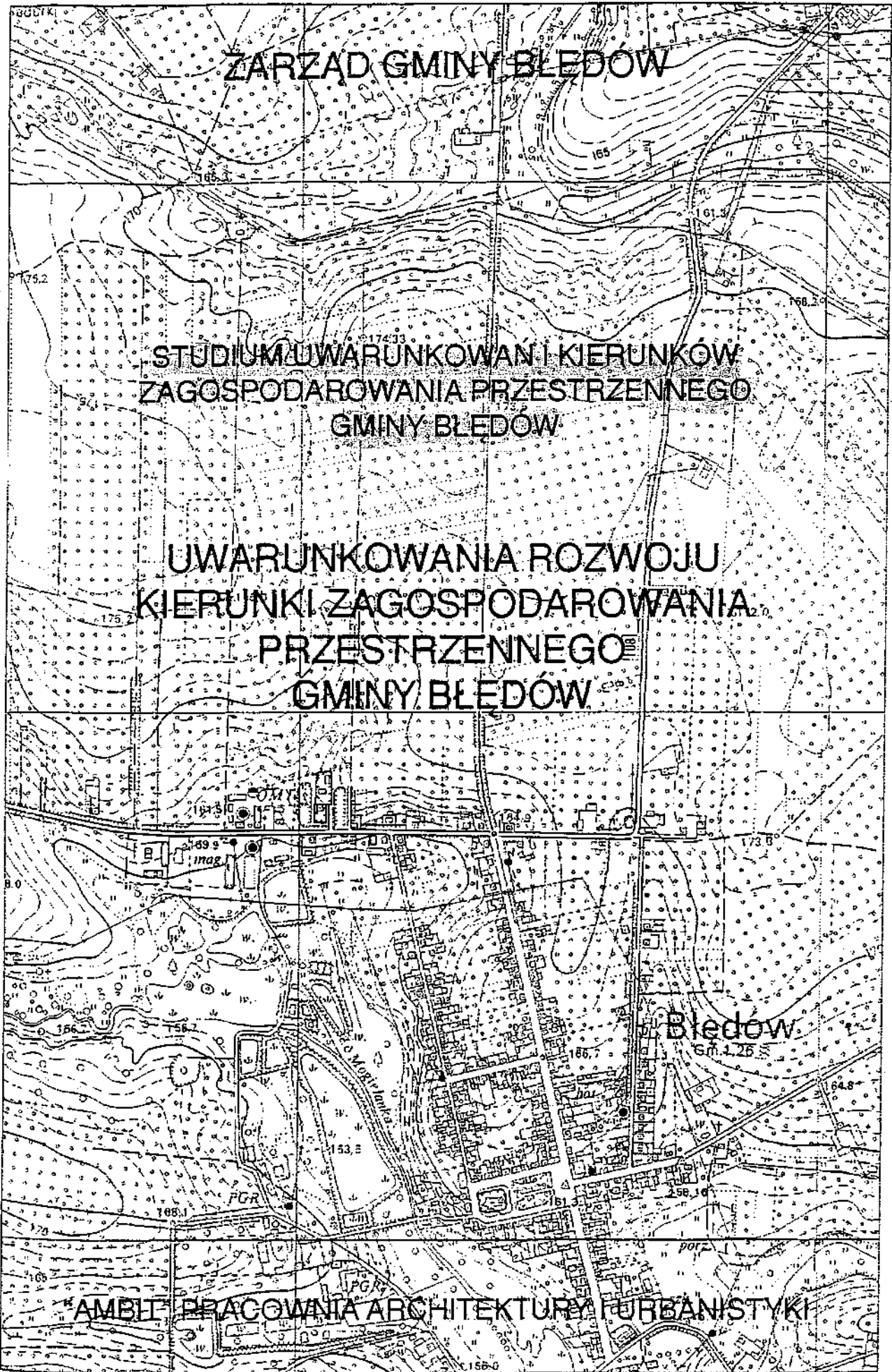
§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy w Błędowie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Beliniak
mgr Zdzisław BELINIAK

ZARZĄD GMINY BŁEDÓW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY BŁEDÓW

UWARUNKOWANIA ROZWOJU
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY BŁEDÓW

Bledów
61.125

AMBIT PRACOWNIA ARCHITEKTURY I URBANISTYKI

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR. IV/21/02 RADY GMINY W BŁĘDOWIE
Z DNIA 27.12.2002r.
W SPRAWIE UCHWALENIA
STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY BŁĘDÓW

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Błędów obejmuje:

1. Część I „Informacja o studium i materiałach wejściowych”, będącą zbiorem danych o dostępnych materiałach wejściowych niezbędnych w procesie diagnozowania i oceny stanu gminy oraz informacji o Studium.
2. Część II „Diagnoza stanu gminy Błędów” zawierającą informację dotyczącą stanu gminy - tekst i 7 załączników graficznych w skali 1:10000 i 1:25000.
3. Część III „Uwarunkowania rozwoju, kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Błędów” zawierającą wnioski z analizy jej stanu, ocenę szans i możliwości rozwojowych - tekst i dwie mapy w skali 1:10000.

Część III, na podstawie art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. Nr 15 z dnia 25 lutego 1999r. poz.139 z późniejszymi zmianami) - podlega uchwaleniu przez Radę Gminy.

OPRACOWANIE

„AMBIT” PRACOWNIA ARCHITEKTURY I URBANISTYKI

ZESPÓŁ PROJEKTOWY:

Główny projektant :

mgr inż. arch. Beata Malicka –Ząbek – koordynacja

zagadnienia przestrzenne,
społeczne, gospodarcze

Projektanci :

mgr inż. arch. Irena Głuszek - w zakresie w/w zagadnień

mgr inż. arch. Katarzyna Malicka - w zakresie w/w zagadnień

mgr inż. arch. Konrad Brejtkop - środowisko kulturowe

mgr inż. Jacek Słupek - środowisko przyrodnicze

mgr inż. Eliza Wojszko - rolnictwo i gospodarka żywności

mgr inż. Tadeusz Gałązka - infrastruktura techniczna

mgr inż. Rafał Adamczyk - komunikacja i transport

mgr Anna Traczyk – Serewiś – demografia, zag. gospodarcze,
mieszkalnictwo,

mgr inż. Światomir Ząbek – zagadnienia przestrzenne,
obsługa komputerowa

tech. Jakub Kostecki – zagadnienia przestrzenne,
obsługa komputerowa

Współpraca:

Marek Mikołajewski – Wójt Gminy Błędów

Zbigniew Beliniak – Przewodniczący RG w Błędowie

Zarząd Gminy w Błędowie

Edward Słomiński – inspektor ds. inwestycji w UG w Błędowie –
całość zagadnień

Pracownicy Urzędu Gminy w Błędowie

SPIS TREŚCI

I. PODSTAWY PRAWNE SPORZĄDZENIA STUDIUM	6
1. Podstawa prawna	6
2. Rola, zadania i znaczenie prawne Studium	6
3. Metoda i zakres opracowania	7
II. CELE ROZWOJU GMINY BŁĘDÓW	10
1. Główny cel kierunkowy	10
2. Główne cele strategiczne – pomocnicze	10
3. Polityki rozwojowe	11
4. Zasada równoważenia rozwoju jako główna zasada rozwoju Gminy	12
5. Charakterystyka działań prowadzących do realizacji celu	12
III. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY W REGIONIE	14
1. Podstawowe informacje o Gminie	14
2. Powiązania zewnętrzne	15
3. Wiodąca funkcja - rolnictwo	16
IV. JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW – UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU	29
1. Demografia	17
1.1. Dane ogólne	17
1.2. Struktura płci	17
1.3. Struktura wiekowa	17
1.4. Przyrost naturalny	18
1.5. Procesy migracyjne	18
1.6. Gęstość zaludnienia	18
1.7. Sieć osadnicza – rozmieszczenie ludności	19
2. Problemy społeczne i rynek pracy	20
2.1. Bezrobocie	20
2.2. Rynek pracy – podmioty gospodarcze	21
2.3. Kierunki działania	21
3. Mieszkalnictwo	21
3.1. Zasoby mieszkaniowe - standard	21
3.2. Kierunki rozwoju	22
4. Infrastruktura społeczna	22
5. Gospodarka gruntami	22
5.1. Uwarunkowania	22
5.2. Kierunki	23
6. Układ funkcjonalno-przestrzenny – kierunki działania	23
V. ŚRODOWISKO KULTUROWE – UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU	25
1. Uwarunkowania	25
1.1. Ocena	25
1.2. Główne elementy i obiekty zabytkowe na terenie gminy Błędów. Dane formalno-prawne	26
2. Kierunki ochrony i rozwoju	27
2.1. Ustalenia ogólne	27
2.2. Najważniejsze cele w zakresie ochrony środowiska kulturowego	27
2.3. Określenie istniejących i postulowanych form i sposobów ochrony krajobrazu naturalnego oraz krajobrazu otwartego, rolniczego, zurbanizowanego na terenie gminy Błędów	28

VI. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO – UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU	30
1. Uwarunkowania	30
1.1. Warunki geomorfologiczne	30
1.2. Warunki klimatyczne	30
1.3. Gleby	30
1.4. Warunki wodne	31
1.5. Szata roślinna	32
1.6. Fauna	32
1.7. Ochrona przyrody	32
1.8. Wskazania wynikające z uwarunkowań przyrodniczych	36
2. Kierunki rozwoju gminy Błędów wynikające z przesłanek przyrodniczych	38
2.1. Ogólna charakterystyka obszaru gminy	38
2.2. Strefy funkcjonalno-przestrzenne	38
2.3. Kierunki działań gminy na rzecz zachowania, wzmocnienia i wyeksponowania walorów przyrodniczych	40
2.4. Instrumenty prawne realizacji ochrony środowiska	41
VII. ROLNICTWO I GOSPODARKA ŻYWNOŚCIOWA	42
1. Uwarunkowania wynikające ze stanu istniejącego	42
2. Kierunki i zasady gospodarowania w obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej	43
2.1. Potencjał produkcyjny rolnictwa	43
2.2. Kierunki zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej	44
2.3. Podstawowe kierunki rozwoju rolnictwa	45
2.4. Ochrona gruntów rolnych i leśnych	45
VIII. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU	46
1. Inżynieria techniczna	46
1.1. Uwarunkowania	46
1.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy	46
2. Komunikacja	51
2.1. Uwarunkowania	51
2.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego	52
IX. POLITYKA PRZESTRZENNA	54
1. Polityka przestrzenna wynikająca z uwarunkowań zewnętrznych	54
2. Polityka przestrzenna gminy	55
2.1. Podział obszaru gminy na strefy polityki przestrzennej	55
2.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego wyodrębnionych stref	58
X. INSTRUMENTY POLITYKI PRZESTRZENNEJ	61
1. Instrumenty wdrażania polityki przestrzennej	61
2. Obszary, na których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe	62
3. Projektowane zadania dla realizacji celów publicznych	63

II

ROZDZIAŁ I

PODSTAWY PRAWNE
SPORZĄDZENIA STUDIUM

I. PODSTAWY PRAWNE SPORZĄDZENIA STUDIUM.

1. Podstawa prawna

Studium sporządzone zostało na podstawie:

- przepisów art. 6 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994r. (Dz. U. z 1999r. Nr 15 poz. 139 – tekst jednolity z późniejszymi zmianami),
- przepisów art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1996r. Nr 13 poz. 74 z późniejszymi zmianami),
- uchwały Nr V/61/99 Rady Gminy w Błędowie z dnia 18 lutego 1999r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Błędów.

2. Rola, zadania i znaczenie prawne Studium.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest aktem polityki przestrzennej gminy, spełniającym następujące podstawowe funkcje:

- kształtowanie polityki rozwoju przestrzennego gminy,
- koordynacja ustaleń planów miejscowych
- promocja gminy na zewnątrz.

Studium, to filozofia rozwoju przestrzenno-gospodarczego na przyszłość, oferta i zachęta do inwestowania i osadnictwa na terenie gminy, a także instrument wyzwalania aktywności społecznej, ambicji lokalnych oraz płaszczyzna rozstrzygania konfliktów pomiędzy: interesami obywateli, interesami wspólnoty samorządowej i interesami państwa.

Polityka przestrzenna gminy jest elementem ogólnej strategii jej rozwoju. Wyrażone w studium zasady polityki przestrzennej, stanowią zbiór zadań publicznych, leżących w kompetencjach gminy. Polityka ta jest celowym oddziaływaniem władz samorządowych na sposób zagospodarowania gminy.

Mogą to być zarówno:

- działania inwestycyjne, które zmieniają stan zagospodarowania przestrzennego gminy,
- działania prawne np: tworzenie miejscowego prawa lokalnego (sporządzanie między innymi miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego),
- działania natury ekonomicznej.

Samodzielność gminy jako wspólnoty samorządowej w sferze zagospodarowania przestrzennego, stanowi realizację zadań i kompetencji własnych, służących głównie zapewnieniu ładu przestrzennego i zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty.

Polityka przestrzenna gminy powinna jednak uwzględniać i zawierać również elementy przestrzennej polityki państwa tzw. zadania rządowe zawarte zarówno w spisie prowadzonym przez wojewodę, jak i w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa.

Nie istnieje rejestr zadań rządowych, projekt Studium dawnego województwa radomskiego nie jest dokumentem zatwierdzonym a Studium województwa ma-

zowieckiego jeszcze nie powstało. Jedynym dokumentem otrzymanym po podjęciu uchwały przez Radę Gminy Błędów o przystąpieniu do opracowania "Studium.." jest wyciąg (wersja I) z projektu Studium zagospodarowania przestrzennego województwa radomskiego - Informacja o ponadlokalnych uwarunkowaniach, celach i kierunkach rozwoju dla obszaru gminy Błędów - Opracowanie WBPP w Radomiu 1998r (dokument niezatwierdzony). Dokument ten jest zbiorem wytycznych i informacji o ponadlokalnych uwarunkowaniach, celach i kierunkach rozwoju gminy. Ponieważ polityka przestrzenna gminy służyć ma przede wszystkim osiągnięciu strategicznych celów rozwoju gminy, cele te powinny być określone przed przystąpieniem do opracowania Studium gminy. Ponieważ takiego dokumentu pod nazwą "Strategia polityki przestrzennej" gmina Błędów nie posiada, dla potrzeb wykonania studium sformułowano generalny cel kierunkowy rozwoju gminy.

Poprzez uchwalenie studium na podstawie przepisu Art.6 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, pomimo obligatoryjności posiadania studium przez każdą gminę, nie staje się ono aktem prawa miejscowego.

Jest aktem kierownictwa wewnętrznego, definiującym politykę przestrzenną. Będąc więc aktem planistycznym, analogicznym do innych i podobnych mu aktów podejmowanych przez władze działające na szczeblu krajowym (konceptcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju – art. 56 ustawy) i wojewódzkim (studium zagospodarowania przestrzennego województwa – art. 57 ustawy), tworzy spójny z trójszczeblowym systemem sprawowania władzy, skoordynowany system planistyczny.

W tym kontekście, studium pełnić będzie funkcję instrumentu koordynowania prowadzonych przez gminę wszelkiego rodzaju własnych działań planistycznych służących interesowi publicznemu i zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, jaką jest gmina.

Nie wyklucza się, że z chwilą przyjęcia koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju i studium zagospodarowania przestrzennego województwa Mazowieckiego wyniknie konieczność aktualizacji niniejszego studium.

3. Metoda i zakres opracowania.

Uwarunkowania rozwoju gminy a następnie jej dalsze kierunki zagospodarowania przestrzennego opracowane zostały na podstawie diagnozy stanu gminy, zgodnie z przepisami Ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym dot. problematyki Studium.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. Nr 15 z 1999 r., poz.139 – z późniejszymi zmianami) określa obowiązek uwzględnienia w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” uwarunkowań wynikających w szczególności z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- występowania obiektów i terenów chronionych,
- stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- prawa własności gruntów,
- jakości życia mieszkańców,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

oraz określenia w studium, w szczególności:

- obszarów objętych lub wskazanych do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych,
- lokalnych wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożeń środowiskowych,
- obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączonych z zabudowy,
- obszarów zabudowanych, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, terenów wymagających przekształceń lub rehabilitacji,
- obszarów, które mogą być przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
- obszarów, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej,
- kierunków rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym obszarów, na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków, a także tereny niezbędne do wytyczania ścieżek rowerowych,
- obszarów, na których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania,
- obszarów przewidywanych do realizacji zadań i programów wynikających z polityki państwa i województwa.

Podstawowym elementem rozwoju każdej wspólnoty samorządowej jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego, zharmonizowanego ze środowiskiem przyrodniczym.

Diagnoza stanu jest podstawą do rozpoznania występujących w gminie uwarunkowań rozwoju dla podstawowych funkcji. W ramach niniejszego opracowania przeanalizowano następujące grupy problemowe:

1. uwarunkowania zewnętrzne :
 - wynikające z położenia gminy w regionie,
 - określone w „Informacjach o ponadlokalnych uwarunkowaniach, celach i kierunkach rozwoju dla gminy Błędów” – opracowanie WBPP w Radomiu,
2. uwarunkowania wewnętrzne :
 - uwarunkowania demograficzne,
 - uwarunkowania przyrodnicze,
 - uwarunkowania kulturowe,
 - jakość życia mieszkańców (mieszkalnictwo, problemy społeczne)
 - uwarunkowania wynikające z istniejącego użytkowania terenu:
 - osadnictwa,
 - wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
 - systemu komunikacji,
3. uwarunkowania prawne m.in. wynikające z przesądzeń planistycznych

Metodę pracy nad Studium określiły warunki w jakich ten dokument sporządza-
no a więc m.in.:

- ilość i dostępność materiałów wejściowych
- udział Pracowników UG w pracach nad Studium
- szczegółowość terenowej inwentaryzacji urbanistycznej
- charakter i specyfika gminy Błędów
 - rolniczy charakter gminy,
 - położenie gminy Błędów w regionie,
 - wartości przyrodnicze obszaru gminy,
 - położenie w układzie sieci dróg,
 - sytuacja ekonomiczna gminy.

Określenie kierunków rozwoju, jest podsumowaniem i syntezą poszczególnych
działów tematycznych ujętą we wnioski – wynikające z wszystkich opracowań
składających się na Studium oraz z wszystkich innych dostępnych materiałów.

ROZDZIAŁ II

CELE ROZWOJU GMINY
BŁĘDÓW

II. CELE ROZWOJU GMINY BŁĘDÓW

1. Główny cel kierunkowy.

Analiza i ocena uwarunkowań rozwoju gminy Błędów:

- uwarunkowań wewnętrznych rozwoju, w tym: stanu gminy i najważniejszych problemów zagospodarowania przestrzennego,
 - zewnętrznych uwarunkowań jej rozwoju
- pozwała na ustalenie celów rozwoju gminy.

Formuluje się następujący główny cel kierunkowy rozwoju gminy Błędów:

GINA BŁĘDÓW GMINA HARMONIJNEGO ROZWOJU O PROFILU SADOWNICZYM.

Oznacza to:

Osiągnięcie harmonijnego, wszechstronnego i trwałego rozwoju gminy, zapewniającego stabilność gospodarczą, ład przestrzenny, zachowanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych, pełne wyposażenie w obiekty i urządzenia infrastruktury, właściwą obsługę w zakresie komunikacji, zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców oraz tworzenie warunków umożliwiających stały wzrost poziomu jakości życia i zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń.

Tak ustalony cel kierunkowy pozwoli na:

- zaspokojenie podstawowych potrzeb a następnie podniesienie poziomu życia mieszkańców gminy,
- podniesienie sprawności funkcjonowania gminy.

Ten priorytetowy cel wymaga przyjęcia odpowiedniej, zakrojonej na szeroką skalę strategii działań, w której:

- wyznaczone będą cele pomocnicze,
- wskazane będą metody i instrumenty do ich osiągnięcia,
- wyłaniane będą podmioty, których działania i nakłady służyć będą realizacji celów pomocniczych i poszczególnych zadań,
- określone zostaną zasady koordynacji działań, a zwłaszcza ich etapowanie, współinwestowanie itp.,
- określone zostaną kierunki, problemy i tematy wszelkiego rodzaju opracowań o charakterze programowym, badawczym i projektowym,
- wyznaczane zostaną kierunki działań promocyjnych.

2. Główne cele strategiczne - pomocnicze.

Dla osiągnięcia tego celu ustalone być muszą strategie i polityki. Dla ich zbudowania określa się główne cele strategiczne. Ich osiągnięcie oznaczać będzie realizowanie głównego celu kierunkowego.

W rozwoju gminy powinny być zachowane właściwe relacje między celami szczegółowymi określonymi następująco w różnych dziedzinach:

Cele ekonomiczne obejmują:

- rozwój lokalnego rynku pracy,
- rozwój nowych małych i średnich przedsiębiorstw produkcyjnych,
- ciągle unowocześnianie restrukturyzację rolnictwa pod kątem wejścia Polski do Unii Europejskiej.

Cele społeczne obejmują:

- zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania,
- zapewnienie stanu wyposażenia w usługi zaspokajające potrzeby lokalne,
- zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej,
- zapewnienie wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Cele przyrodnicze obejmują:

- zahamowanie procesów degradacji środowiska,
- zachowanie istniejących wartości środowiska,
- ochronę zasobów będących podstawą rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem zasobów wód podziemnych,
- poprawę zdrowotnych warunków życia mieszkańców,
- ochronę złóż surowców mineralnych,
- zachowanie wartości krajobrazowych, krajoznawczych i rekreacyjnych
- określenie zakresu prawnej ochrony wartościowych elementów środowiska.

Cele kulturowe obejmują:

- zachowanie tożsamości kulturowej obszaru,
- zachowanie otwartych przestrzeni o wybitnych walorach krajobrazu przyrodniczo-kulturowego,
- określenie zakresu prawnej ochrony zabytkowych obiektów i zespołów.

Cele przestrzenne obejmują:

- uporządkowanie struktury zabudowy,
- wyeliminowanie lub minimalizacja konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania,
- właściwe wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego,
- racjonalne wykorzystanie terenów wiejskich pod zabudowę i ich prawidłowe zagospodarowanie.

3. Polityki rozwojowe.

W związku z określeniem ww. celów, sformułowania wymagają polityki rozwojowe gminy Błędów. Najważniejsze to:

- przestrzennego rozwoju gminy określona poprzez ustalenia niniejszego Studium,
- rozwoju społecznego (w tym przygotowania programu zapobiegania bezrobociu),
- rozwoju gospodarczego,
- mieszkaniowa,
- gospodarki terenami (chodzi zwłaszcza o zasób nieruchomości należących do gminy, a szczególnie o jego powiększenie),

- ochrony dziedzictwa przyrodniczego i ochrony dziedzictwa kulturowego,
- rozwoju systemów inżynierii (uzbrojenia, układu komunikacji).

4. Zasada równoważenia rozwoju jako główna zasada rozwoju Gminy.

Przyjmuje się, że zasada równoważenia rozwoju jest główną zasadą wszystkich działań Władz Gminy Biedów w zakresie gospodarki przestrzennej.

Oznacza ona:

- planowanie rozwoju przestrzennego i gospodarowanie przestrzenią gminy w harmonii ze środowiskiem przyrodniczym i kulturowym, czyli dostosowanie przeznaczenia terenów i form zagospodarowania do zróżnicowanych predyspozycji środowiska, przy wskazaniu granicznych wartości jego odporności na przekształcenia,
- odtwarzanie i zachowanie ciągłości systemu przestrzeni otwartych gminy, mających znaczenie przyrodnicze i powiązanie go z systemem regionalnym i ogólnopolskim. Dotyczy to szczególnie wskazanych w rysunku Studium dolin rzek i potoków znajdujących się na terenie gminy oraz kompleksów leśnych w tym terenów chronionych i proponowanych do ochrony
- ochrona i właściwe wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej szczególnie na terenach predysponowanych do rozwoju wysokotowarowej produkcji rolnej,
- intensywniejsze wykorzystanie terenów już zainwestowanych,
- generowanie jakościowych zmian w strukturze gminy w zakresie przede wszystkim:
 - mieszkalnictwa: poprawa jakości życia, udostępnianie nowych terenów w korzystnych dla gminy rejonach, podnoszenie wartości terenów,
 - krajobrazu otwartego naturalnego,
 - transportu: ulepszenie połączeń regionalnych, efektywności transportu zbiorowego.
 - ilości i dostępności usług,
- stała kontrola zachodzących procesów demograficznych, społecznych i gospodarczych

5. Charakterystyka działań prowadzących do realizacji celów.

Wyżej wymienione cele, polityki i zasady będą miały swoje odbicie we wszystkich działaniach władz publicznych, jakie władze te podejmują na terenie gminy. Działania związane z realizacją celu kierunkowego i celów rozwoju, w tym dzia-

lania planistyczne i projektowe wynikające z przepisów ustawowych (a więc tworzenie samego studium, a potem realizacja jest ustaleń) wymagają:

- dbałości o ład przestrzenny rozumiany jako dbałość o interes publiczny,
- zagwarantowania lokalnym społecznościom i lokalnym władzom udziału w sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego i gospodarowaniu przestrzenią gminy,
- nadania właściwej roli gospodarce terenami gminy,
- poszanowania prywatnej własności,
- kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej w dostosowaniu do systemów ekologicznych,
- rozwijanie funkcji zgodnych z predyspozycjami środowiska,
- zabezpieczenia szczególnych wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych,
- prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami, zwłaszcza takimi jak woda, lasy, rolnicza przestrzeń produkcyjna itp.,
- współpracy z gminami sąsiadującymi (samorządami i podmiotami gospodarczymi) głównie w zakresie:
 - ochrony środowiska przyrodniczego,
 - komunikacji,
 - infrastruktury technicznej,
 - usług.
- poszukiwania nowych czynników rozwoju gospodarczego gminy.

17

ROZDZIAŁ III

UWARUNKOWANIA
WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY
W REGIONIE

III. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY W REGIONIE

1. Podstawowe informacje o gminie.

Gmina Błędów położona jest w południowo - zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie grójeckim.

Obszar gminy graniczy:

od północy: z gminami: Mszczonów i Pniewy,
od wschodu z gminą Belsk Duży
od południa z gminą Mogielnica
od zachodu (jednocześnie granica woj. mazowieckiego z woj. łódzkim) z gminami: Sadkowie i Biała Rawska

- Powierzchnia gminy - ok. 13523 ha, w tym:
 - użytki rolne - 11816 ha tj. ok. 88% w tym:
 - sady 6531 ha tj. ok. 53%
 - lasy 629 ha tj. ok. 5%
- Liczba mieszkańców - 8 278 osób (stan na 31.12.1998r.), w tym:
 - kobiet: 4136,
 - mężczyzn: 4142.
- Gęstość zaludnienia - 62 osoby/km².
- Liczba osób na 100 ha użytków rolnych - 70
- Gmina zajmuje 4 miejsce wśród 63 gmin dawnego woj. radomskiego w wartości wskaźnika rolniczej przestrzeni produkcyjnej - 80,9 pkt. w skali 100pkt.

Infrastruktura techniczna:

- Przez obszar gminy przebiega droga wojewódzka nr 725 o kierunku wschód - zachód, relacji Belsk Duży - Biała Rawska - Rawa Mazowiecka.
- Przez teren gminy przebiegają linie energetyczne średniego napięcia,
- W Błędowie jest automatyczna centrala telefoniczna z doprowadzonymi kablami światłowodowymi relacji Belsk Duży - Błędów, Błędów - Lipie, Błędów - Wilków.
- Sieć gazowa na terenie gminy średniego ciśnienia zasilana jest z gazociągu wysokoprężnego relacji Lubienia - Sękocin.
- Sieć wodociągowa zasilana jest z trzech ujęć wody.
- Gmina nie posiada systemu kanalizacji sanitarnej.

Ponad 90% obszaru gminy znajduje się w dorzeczu rzeki Pilicy, tylko południowo-zachodnia część gminy należy do zlewni rzeki Rawki. Ok. 90% pow. gminy

należy do zlewni niższego rzędu w dorzeczu Pilicy – rzeki Mogielanki i rzeki Dylówki.

Mogielanka posiada swoje źródła na terenie gminy Błędów.

W gminie Błędów występują zjawiska demograficzne pozwalające klasyfikować gminę w grupie gmin o umiarkowanym rozwoju (mimo malejącej liczby mieszkańców prognoza biologiczna na 2020r. jest dodatnia).

2. Powiązania zewnętrzne.

2.1. Uwarunkowania wynikające z projektu „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa radomskiego – Informacji o ponadlokalnych uwarunkowaniach, celach i kierunkach rozwoju dla obszaru gminy Błędów.

W układzie osadniczym regionu miejscowość gminna Błędów pełni rolę lokalnego ośrodka rozwoju o funkcjach obsługi ludności i rolnictwa obszaru swojej gminy. Nie udokumentowane badania historyczne mówią, że założycielem Błędowa w XIVw. był Kazimierz Wielki.

Miejscowość położona jest centralnie w obszarze gminy, w odległości ok. 10 km od Grójca.

Obsługę gminy w zakresie usług ponadlokalnych pełni Grójec – ośrodek powiatowy, jeden z głównych ponadlokalnych ośrodków równoważenia rozwoju w tej części regionu.

Gmina ciąży również ze względu na niewielką odległość do W-Wy.

Gmina położona jest poza wskazanymi w krajowej koncepcji równoważenia rozwoju potencjalnymi pasmami przyspieszonego rozwoju.

2.2. Powiązania komunikacyjne

Dostępność komunikacyjną gminy zapewnia system dróg oparty o drogę wojewódzką nr 725 oraz sieć dróg powiatowych i gminnych zapewniających połączenia z sąsiednimi gminami. Ograniczenia i utrudnienia w funkcjonowaniu podstawowego układu komunikacji spowodowane są przede wszystkim niskim standardem i małymi parametrami technicznymi dróg.

W projekcie „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa radomskiego”(dokument nie zatwierdzony) zakłada się działania zmierzające do poprawy powiązań zewnętrznych :

- poprawę dostępności komunikacyjnej i dostosowanie układu komunikacyjnego do pełnionych funkcji poprzez:
 - modernizację dróg o niedostatecznych parametrach technicznych,
 - utrzymanie dobrego stanu technicznego nawierzchni dróg,
 - modernizację linii wąskotorowej i wykorzystanie jej do obsługi ruchu turystycznego,
- poprawę funkcjonowania pozostałych systemów infrastruktury.

2.3. Położenie w systemie obszarów przyrodniczych otwartych.

Na walory krajobrazowe, przyrodnicze i klimatyczne gminy wpływa jej położenie w systemie przyrodniczym. Główną oś systemu przyrodniczego gminy stanowi dolina Mogielanki, będąc ostoją dzikich gatunków roślin i zwierząt. Pełni ona funkcję korytarza ekologicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Dolina tej rzeki łączy bardzo antropogenicznie przekształcony obszar gminy z terenem o wysokich wartościach przyrodniczych – węzłem ekologicznym Puszczy Pilickiej o znaczeniu międzynarodowym. Drugim co do ważności elementem systemu jest dolina Machnatki – tworząca korytarz ekologiczny również o znaczeniu regionalnym.

Na terenie gminy znajduje się jeden pomnik przyrody nieożywionej, 8 parków wiejskich z czego cztery objęte ochroną.

3. Wiodąca funkcja – rolnictwo

Wiodącą funkcją gminy jest rolnictwo. Warunki do produkcji rolniczej są korzystne z uwagi na, m.in.:

- ukształtowane kierunki produkcji ogrodniczej: sadownictwo i warzywnictwo w rejonie grójecko-wareckim, a przede wszystkim:
- koncentrację nasadzeń drzew owocowych – ponad 50% pow. użytkowanej rolniczo – 2 miejsce wśród gmin w subregionie radomskim,
- uzupełniający kierunek produkcji ogrodniczej – warzywa, owoce jagodowe,
- bardzo dobre warunki naturalne do produkcji rolniczej – przewaga gleb klasy I-III (53%), klasy IV (36%) z małym udziałem gleb klasy V-VI (11%), bardzo korzystne warunki wodne,
- wzrastająca liczba gospodarstw o pow. powyżej 10 ha,
- możliwość rozwoju przemysłu przetwórstwa owocowego na bazie lokalnych surowców,
- rozwijający się rynek hurtowy w rejonie położenia gminy,
- placówka badawcza – SHR Dańków.

Przeważająca część obszaru gminy położona jest w strefie przyspieszonych przekształceń strukturalnych zmierzających do restrukturyzacji rolnictwa w kierunku wysokotowarowej produkcji rolnej, pozostała część gminy w strefie rolnictwa średniointensywnego.

JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

1. Demografia
2. Problemy społeczne i rynek pracy
3. Mieszkalnictwo
4. Infrastruktura społeczna
5. Gospodarka gruntami
6. Układ funkcjonalno-przestrzenny

IV. JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW – UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU

Szczegółowe dane dot. poniższych zagadnień podano w II części Studium – Diagnostyka stanu gminy, rozdz. 2.

1. Demografia

1.1. Dane ogólne

Gmina Błędów wg danych z Głównego Urzędu Statystycznego Departamentu Badań Demograficznych na dzień 31.12.1998 r. liczyła 8 278 mieszkańców w tym 4 136 kobiet i 4 142 mężczyzn.

Liczbę mieszkańców w latach 90-tych charakteryzuje poniższa tabela:

1994	1996	1997	1998
8 348	8358	8 325	8 278

Statystyczna charakterystyka lat dziewięćdziesiątych pokazuje powolny spadek liczby mieszkańców gminy. Lata 1994 – 1998 to spadek średnio rocznie o ok. 17 osób. Mimo malejącej liczby mieszkańców gmina jest klasyfikowana w grupie gmin umiarkowanego rozwoju, prognoza biologiczna na 2020 r. jest dodatnia. W latach 90-94 w gminie średni przyrost ludności rocznie wynosił + 0,24 ‰.

1.2. Struktura płci

Na dzień 31.XII. 98 r. współczynnik feminizacji dla gminy Błędów – wynosił 99,8.

1.3. Struktura wiekowa

- Najliczniejszą grupą w przedziale 0 – 4 (6%) stanowią dzieci urodzone w roku 1994, na koniec 1998 roku jest ich 114 osób (tj. 22,6 % przedziału),
- Następną liczną grupą w przedziale 5 – 14 (13,9%) jest grupa 12 latków – 1986 rok urodzenia - 125 dzieci,
- Grupa 15 – 19 lat stanowi 6,8%,
- Grupa 20 – 39 lat stanowi 27,5%,
- Grupa 40 – 60 lat stanowi 30,5%
- Liczebność ostatnich roczników, powyżej 65 lat, w których już wyraźnie większość stanowią kobiety (59,3 %) to 15,2% ogólnej liczby mieszkańców.
- Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 46 dzieci i młodzieży oraz 26 osób w wieku emerytalnym.

1.4. Przyrost naturalny

Ruch naturalny ludności przedstawiony w liczbach bezwzględnych przedstawia poniższa tabela

rok	małżeń- stwa	urodzenia żywe	zgony		Przyrost naturalny
			ogółem	w tym niemowląt	
1994	58	119	109	4	10
1996	52	109	110	-	-1
1997	48	97	108	-	-11
1998	53	94	106	-	-12

- Od połowy lat dziewięćdziesiątych następuje stała redukcja liczby urodzeń,
- Na 94 urodzone osoby w 1998 r. - 50 to kobiety, 44 - mężczyźni,
- Na 106 zgonów - liczba mężczyzn - 62, kobiet - 44,
- Przyrost naturalny dla mężczyzn w 1998 roku wyniósł „-18”, dla kobiet „+6”.

1.5. Procesy migracyjne.

- Gmina Błędów notuje ujemne saldo migracji,
- Na 1000 ludności saldo migracji wynosiło na koniec 1998 roku „-2,6”,
- Na koniec 1998 roku napływ mężczyzn wyniósł „34” osoby odpływ „45” saldo migracji „-11”,
- Na koniec 1998 roku napływ kobiet wyniósł „40”, odpływ „51” osób, saldo migracji „-11”.

1.6. Gęstość zaludnienia

Gęstość zaludnienia w gminie Błędów w latach 1994 – 98 przedstawia poniższa tabela:

rok	powierzchnia gminy w km ²	liczba kańców	miesz-	gęstość zalud- nienia osób/1 km ²
1994	135	8 348		62
1996	135	8 358		62
1997	135	8 325		62
1998	135	8 278		61,3

W porównaniu z gminami sąsiednimi byłego województwa radomskiego w 1997r. gmina Błędów pod względem gęstości zaludnienia lokuje się na II miejscu po gminie Belsk Duży (64 osoby/km²).

1.7. Sieć osadnicza - rozmieszczenie ludności.

W gminie wydzielono 51 sołectw.

Wydzielono granice administracyjne 47 sołectw.

Orientacyjna prognoza ludności Gminy Błędów w/g sołectw (dane statystyczne uzyskano w stosunku do 49 sołectw):

Lp	Sołectwo	Ilość miesz- kańców ¹ ogółem	Prognoza na 2020 r biologiczna / pomigracyjna
1	Annopol	144	148
2	Bielany	315	323
3	Błędów	1 051	1 079
4	Błędów Nowy	84	86
5	Błogosław	65	67
6	Bolesławiec Le- śny	78	81
7	Borzęcin	55	57
8	Bronisławów	115	119
9	Cesinów Las	102	105
10	Czesławin	66	68
11	Dąbrówka Nowa	119	122
12	Dąbrówka Stara	182	186
13	Fabianów	41	42
14	Głudna	254	260
15	Golianki	84	86
16	Goliany	176	181
17	Głosze	149	153
18	Huta Błędowska	123	126
19	Ignaców	135	139
20	Jadwigów	207	211
21	Jakubów	130	133
22	Julianów	61	62
23	Kacperówka	68	69
24	Katarzynów	129	132
25	Kazimierki	85	87
26	Lipie	464	476
27	Łaszczyn	100	102
28	Machnatka	145	149
29	Machnatka Parcela	267	273
30	Olesnik	99	101
31	Pelinów	79	81
32	Roztworów	41	42

¹ Dane o liczbie mieszkańców uzyskano w Urzędzie Gminy Błędów.

33	Sadurki	60	61
34	Śmiechówek	54	55
35	Trzylatków Duży	259	265
36	Trzylatków Par- cela	69	71
37	Wilcze Średnie	133	136
38	Wilhelmów	239	245
39	Wilkonice	99	102
40	Wilków I	530	541
41	Wilków II	541	554
42	Wólka Dańkow- ska	78	80
43	Wólka Gołoska	202	207
44	Wólka Kurdyba- nowska	109	112
45	Zalesie	146	150
46	Załuski	189	194
47	Ziemięcín	90	92
48	Zofiówka	101	104
49	Dańków	267	274

Prognozowana liczba ludności w roku 2020 wynosi 8589 osób.

2. Problemy społeczne i rynek pracy

2.1. Bezrobocie

Analiza zjawiska bezrobocia przeprowadzona została w oparciu o dostępne informacje statystyczne uzyskane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grójcu.

Struktura bezrobocia w gminie Błędów. Stan na dzień 30.06.1999 r.

Lp.	Wyszczególnienie	ogółem	Kobiety
1	Ogółem	263	139
2	Z prawem do zasiłku	33	12
3	Absolwenci	1	1

Struktura bezrobocia na dzień 01.01.1999 r. w gminie Błędów

	Bezrobotni zareje- strowani ogółem		w tym z prawem do zasiłku	
	razem	Kobiety	razem.	Kobiety
Ogółem	270	154	39	25
Zwolnieni z przyczyn za- kładu pracy	13	10	1	1
Niepełno-	3	3	0	0

sprawni				
---------	--	--	--	--

- Bezrobocie w ostatnich latach utrzymuje się na stałym poziomie,
- Większą liczbę bezrobotnych stanowią kobiety - 57%
- Największą grupę bezrobotnych stanowią absolwenci szkół zasadniczych,
- Największą grupę bezrobotnych osoby w wieku 18 – 24 lata.

2.2. Rynek pracy – podmioty gospodarcze.

- Najliczniejszą grupą jest ludność w wieku produkcyjnym 58,3 %.
- 66,8 % stanowi grupa w wieku produkcyjno – mobilnym
- 33,7 % stanowi grupa w wieku produkcyjno – niemobilnym,
- Ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi 17,7%.

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w gminie Błędów wynosiła- stan na:

31.12.96 - 295

31.03.98 - 287

30.09.98 - 277

31.12.98 - 306

Poziom aktywności gospodarczej lokalnej społeczności określony wskaźnikiem liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jest dość wysoki i wynosi 37 przy średniej dla wiejskich obszarów dawnego woj. radomskiego 26p/1000M (1997r).

2.3. Kierunki działania

Łagodzenie negatywnych skutków bezrobocia w gminie uzależnione jest od możliwości rozwoju gospodarczego gminy oraz działań władz gminy w zakresie podnoszenia stopnia świadomości społeczności gminnej t.j.:

- podnoszenia kwalifikacji zawodowej,
- zdobywania coraz to wyższego wykształcenia,
- samodzielności w podejmowaniu inicjatyw gospodarczych itp,
- jak również w zakresie stwarzania dogodnych warunków wspomagania na rzecz wszelkiej inicjatywy gospodarczej na terenie gminy.

Należy podjąć aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu m. in. poprzez pośrednictwo pracy.

3. Mieszkalnictwo

3.1. Zasoby mieszkaniowe - standard.

Zasoby mieszkaniowe w gminie określone są przez następujące wielkości stan na rok 1997):

- ilość mieszkań - 2 333
- pow. użytkowa mieszkań(m²) - 158 400
- ilość izb mieszkalnych - 7 894

- ilość osób na 1 izbę - 1,05
- liczba osób na mieszkanie - 3,56
- pow. użytkowa w m² na 1 osobę - 19,0
- pow. użytkowa w m² na 1 mieszkanie - 67,9
- liczba mieszkań na 1000 M - 280

3.2. Kierunki rozwoju.

Przyjmując jako punkt wyjścia zasoby mieszkaniowe w 1997r. można wstępnie określić potrzeby mieszkaniowe na rok 2020, przyjmując jako standard 1 mieszkanie na 1 gospodarstwo domowe.

- Według prognozy demograficznej liczba ludności na terenie gminy Błędów wyniesie w 2020 roku ok. 8 600 M,
- Przyjmując współczynnik 3,5 osoby na gospodarstwo domowe w roku 2020 zakłada się wzrost liczby mieszkań do 2428,
- Aby osiągnąć standard mieszkaniowy wg założonych wskaźników należy wybudować do 2020r. ok. 100 mieszkań,
- Zakłada się roczny przyrost mieszkań na poziomie 4,
- Zakłada się realizację głównie zabudowy jednorodzinnej,
- W wyniku realizacji wyżej określonego programu mieszkaniowego zakłada się uzyskanie następujących wskaźników:
 - liczba osób na mieszkanie 3,5
 - liczba mieszkań / 1000 M 285,6

4. Infrastruktura społeczna

Gmina Błędów osiągnęła dobry poziom rozwoju w zakresie większości wskaźników zaspokojenia potrzeb mieszkańców oraz wyposażenia w elementy infrastruktury społecznej, gospodarczej i technicznej.

Siedzibą Urzędu Gminy jest wieś Błędów gdzie skupiają się podstawowe usługi o znaczeniu gminnym – jest to główny ośrodek obsługi ludności i rolnictwa.

Rozwój bazy usług zależy od kondycji gospodarczo-finansowej gminy i kierunków jej dalszego rozwoju.

Szczegółowy opis infrastruktury społecznej zamieszczono w II części Studium: Diagnostyka stanu gminy, rozdz. 4.

5. Gospodarka gruntami

5.1. Uwarunkowania

Na terenie gminy:

- zasoby komunalne są bardzo małe,
- nieznaczna jest pow. gruntów komunalnych przeznaczonych pod zabudowę,
- zasoby nie są uzupełniane. Tworzenie zasobów gminnych poprzez nabywanie wolnych działek czy nieruchomości w gminie nie występuje,
- w budżecie gminy środki na kupno gruntów na w.w. cel nie są planowane.

5.2. Kierunki

Konieczna jest aktywizacja gospodarki gruntami poprzez narzędzia nie powodujące w przyszłości dużych wydatków budżetowych.

Samorządy lokalne mogą oddziaływać na kierunki rozwoju zagospodarowania głównie poprzez:

- tworzenie zasobów gruntów,
- działania zmierzające do porządkowania podziałów gruntów budowlanych,
- realizację uzbrojenia,
- wykorzystanie prawa pierwokupu.

Gospodarowanie nieruchomościami komunalnymi przez organy gminy sprowadza się obecnie do dwóch funkcji:

- regulacyjnej, tj. poprzez tworzenie miejscowego prawa lokalnego wyznaczone są kierunki zagospodarowania i funkcje obszarów,
- inwestorskiej - poprzez bezpośrednie realizacje przyjmowanych planów i projektów w sytuacji, gdy gmina jest właścicielem i decydentem.

6. Układ funkcjonalno-przestrzenny – kierunki działania.

Ukształtowana struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Błędów jest prawidłowa, istniejące nieprawidłowości wynikają najczęściej z niedoinwestowania.

Zaproponowane w Studium kierunki kształtowania struktury przestrzennej gminy mają na celu:

- 1) określenie i utrzymanie pozytywnych cech obszarów o różnych funkcjach, tj. zachowanie wartości obecnego zainwestowania gminy, wykorzystanie jego rezerw terenowych, podnoszenie standardu cywilizacyjnego struktur wiejskich m.in. poprzez:
 - wskazanie na harmonijny rozwój oraz porządkowanie i adaptację istniejącej zabudowy, pod względem zagospodarowania przestrzeni i lokalizacji nowej zabudowy na wyznaczonych terenach budowlanych oraz ze względu na specyfikę gminy gospodarstw specjalistycznych poza wyznaczonymi terenami,
 - zachowanie jednostek wiejskiej sieci osadniczej jako trwałych struktur wiejskich,
 - promocja rozwoju ośrodka gminnego w Błędowie (bardzo dobre centralne położenie na obszarze gminy,
 - wskazanie konieczności stałego porządkowania, podnoszenia standardu estetycznego i wyposażenia komunalnego jednostek osadniczych,
 - przyjęcie zasady, tam gdzie to możliwe, dopełniania struktur przestrzennych w celu uzyskiwania w miarę skończonych jednostek,
 - określenie możliwości terenowych dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w różnych formach:
- 2) korygowanie nieprawidłowości i ograniczenie barier rozwojowych gminy przede wszystkim poprzez:
 - wyraźne przedstawienie i określenie funkcji wieloprzestrzennych i drobnoprzestrzennych układów przyrodniczych, związanych nie tylko z obszarem gminy, ale także z układem ponadlokalnym,
 - określenie zasad rozwoju systemów infrastruktury technicznej,
- 3) wykorzystanie szans rozwojowych poprzez:

- przygotowanie nowych obszarów pod zagospodarowanie przeważnie funkcją mieszkaniową i infrastrukturą towarzyszącą.
- lokalizację na obszarach atrakcyjnych krajobrazowo zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
- wskazanie na rozwój intensywnego kierunku produkcji rolnej jako funkcji wiodącej na obszarze gminy stwarza możliwości ugruntowania głównych kierunków produkcji rolniczej,

ROZDZIAŁ V

ŚRODOWISKO
KULTUROWE –
UWARUNKOWANIA
I KIERUNKI ROZWOJU

V. ŚRODOWISKO KULTUROWE – UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU

1. Uwarunkowania.

Szczegółową charakterystykę środowiska kulturowego gminy Biedów podano w I-szej części Studium „Diagnoza stanu gminy Biedów” – rozdz. 6 – Środowisko kulturowe i krajobrazowe.

1.1. Ocena

Zagrożenia i konflikty

- otwarty krajobraz naturalny: pozostałości krajobrazu naturalnego ocalały tylko na odcinku rzeki Mogielanki i wzdłuż rzeki Rawki. Zagrożeniem dla tych terenów są:
 - nieuzasadnione cięcia drzewostanu,
 - nieodpowiednio prowadzone zabiegi melioracyjne,
 - zbyt głęboko wdzierająca się w doliny rzek Mogielanki i Rawki zabudowa,
 - brak programu użytkowania tych terenów,
 - przebieg korytarzy infrastruktury kolidujący z terenami chronionymi,
- otwarty krajobraz rolniczy: występuje na przeważającym obszarze gminy. Zjawiskiem niekorzystnym jest:
 - rozproszenie zabudowy i tendencje do zakładania nowych siedlisk na terenach rolnych produkcyjnych,
 - samowolne zmiany sposobu u użytkowania terenów rolnych,
- zły stan założeń parkowych podworskich i brak turystycznego ich wykorzystania,
- zanik zabytkowej architektury ludowej,
- brak lokalnych tradycji budownictwa,
- niewielki zakres badań archeologicznych prowadzonych na terenie gminy,
- brak ustanowionych stref ochrony konserwatorskiej dla obiektów i zespołów zabytkowych i archeologicznej dla rejonów najwartościowszych znalezisk archeologicznych
- niewielka ilość wartościowych okazów przyrodniczych objęta ochroną prawną. Dla zarejestrowanych lub tylko rozpoznanych Pomników przyrody zagrożeniami są:
 - niepełna dokumentacja naukowa obiektów,
 - brak dbałości o naturalne otoczenie tych obiektów.

Szanse

- powstanie w dolinach Mogielanki i Rawki projektowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego i jednocześnie strefy turystyczno – rekreacyjnej co zwiększy zainteresowanie walorami kulturowymi gminy,
- otwarty krajobraz naturalny: atrakcyjne punkty widokowe na elementy krajobrazu naturalnego oraz wgląd w doliny rzek Mogielanki i Rawki z zachowanym krajobrazem naturalnym,

- pozostałości zabytkowego XIX wiecznego układu Błędowa – z możliwością rewaloryzacji,
- obiekty zabytkowe objęte ochroną prawną i proponowane do ochrony.

1.2. Główne elementy i obiekty zabytkowe na terenie Gminy Błędów. Dane formalno-prawne.

1.2.1. Obiekty zabytkowe (nieruchome) - wpisane do Centralnego Rejestru Zabytków (CRD - Radom) - decyzjami Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków b. województwa warszawskiego i b. województwa radomskiego:

- Decyzja Nr rej. 283/A/85 – Kościół parafialny p.w. św. Józefa z XIXw. w Błędowie,
- Decyzja Nr rej. 378/A/88 – Cmentarz rzymsko-katolicki z XIXw. w Błędowie,
- Decyzja Nr rej. 284/A/85 – Zespół kościelny p.w. św. Prokopa z XXw. w Błędowie
- Decyzja Nr rej. 182/A/82 – Zespół kościelny z XIX wieku w Wilkowie,
- Decyzja Nr rej. 80/A/81 – Zespół kościelny z XIV wieku w Lipiu
- Decyzja Nr rej. 29/A/80 – Zespół pałacowo-parkowy z XVIIIw. w Błędowie: park o pow. 10,7 ha z pałacem i 4 pawilonami z XIXw. oraz okazałym i unikalnym drzewostanem, własność os. prywatna – przedwojenny właściciel,
- Decyzja Nr rej. 43/A/80 - Zespół dworsko-pałacowy w Dańkowie o pow. 4,55 ha z dworem, gorzelnią, oficyną i wartościowym drzewostanem,
- Decyzja Nr rej. 242/A/84 - Zespół dworsko-parkowy z XVIII-XIXw w Machnacie, własność prywatna przeznaczenie na cele mieszkalne,
- Decyzja Nr 168/A/82 – budynek administracyjny z XIXw w Wilkowie, park krajobrazowy w Wilkowie dec. nr 63 z dnia 16.01.1957r, we władaniu prywatnym.

1.2.2. Obiekty zabytkowe (ruchome) wpisane do Centralnego Rejestru Zabytków (CRD - Radom) - decyzjami Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków b. województwa warszawskiego i byłego województwa radomskiego stanowi głównie wyposażenie zabytkowych obiektów sakralnych i pałacowych.

1.2.3. Obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską na terenie gminy Błędów.

Na obszarze gminy znajduje się 8 parków wiejskich, z czego 4 wpisane do rejestru zabytków WKZ pkt. 1.2.1.

Do parków zabytkowych nie wpisanych do rejestru zabytków należą:

- park w Bielanach o pow. 14,52 ha, dzierżawi os. prywatna na cele mieszkalne i administracyjne
- park w Lipiu o pow. 4,51 ha,
- park w Gładnej o pow. 4,66,
- park w Golianach.

Uwaga! Ww. obiekty powinny posiadać odpowiednie opracowania konserwatorskie przed wydaniem decyzji o wpisaniu do Rejestru Obiektów Zabytkowych.

1.2.4. Obiekty zabytkowe przyrodnicze wpisane do Rejestru Pomników Przyrody b. województwa radomskiego.

- Decyzja Nr rej. woj. 423/19/94 – Głaz narzutowy w Dańkowie – granit, pomnik przyrody nieożywionej o największym obwodzie 787 cm i wysokości 211 cm.

1.2.5. Zabytki budownictwa ludowego i zabytki etnograficzne.

- Muzeum Wsi Radomskiej Radom ul. Szydłowiecka nr 30. Na terenie MWR obiekty zabytkowe z terenu gminy Błędów nie występują.

1.2.6. Wykopiska archeologiczne.

- Wg informacji Działu Archeologicznego Muzeum Okręgowego w Radomiu Rynek 11, za reprezentatywne dla przeszłości ziemi czerskiej z terenu gminy Błędów nie występują.

1.2.7. Lokalizacja najważniejszych obiektów zabytkowych.

Jak wymieniono wyżej za najważniejsze obiekty zabytkowe należy uznać:

- Obiekty zgrupowane w Bładowie, Lipiu, Machnacie i Wilkowie - do rewaloryzacji i uporządkowania otoczenia w pierwszej kolejności.
- Obiekty zgrupowane w Bładowie oraz układ urbanistyczny miasteczka do rewaloryzacji i rewitalizacji, całość wymaga szerokiego frontu prac badawczych i archeologicznych, posiada wysokie walory krajobrazowe i widokowe.
- Zespoły parkowe – podworskie jak w pkt.1.2.1. i 1.2.3. – do rewaloryzacji i odbudowy częściowo ze zmianą programów użytkowania.
- Zabytkowe cmentarze w Bładowie, Lipiu, Wilkowie, i Sadurkach oraz miejsca pamięci narodowej, które winny być przedmiotem szczególnej troski miejscowego społeczeństwa i władz samorządowych.

2. Kierunki ochrony i rozwoju

2.1. Ustalenia ogólne.

Na podstawie analizy stanu istniejącego zasobów środowiska kulturowego na terenie gminy ustala się, że kierunki działań w zakresie ochrony wartości kulturowych oraz kształtowania optymalnej struktury przestrzennej gminy z udziałem tych wartości i ich ekspozycji, polegać mają na łączeniu elementów krajobrazu naturalnego i elementów krajobrazu historycznego w jedną zintegrowaną całość. Ochrona i racjonalne kształtowanie środowiska kulturowego winny być rozpatrywane nierozłącznie z ochroną i kształtowaniem środowiska przyrodniczego.

2.2. Najważniejsze cele w zakresie ochrony środowiska kulturowego to:

- zachowanie istniejących wartości,
- rewaloryzacja istniejących obiektów i zespołów zabytkowych,
- renaturalizacja obszarów otwartych
- objęcie ochroną prawną obiektów i zespołów zabytkowych,

- objęcie ochroną prawną najcenniejszych obszarów otwartych,
- podniesienie atrakcyjności gminy poprzez wydobywanie i zaakcentowanie jej walorów kulturowych.

2.3. Określenie istniejących i postulowanych kierunków, form i sposobów ochrony krajobrazu naturalnego oraz krajobrazu otwartego, rolniczego zurbanizowanego na terenie Gminy Błędów.

Ustalenia i wnioski

- A. Ochrona wartości krajobrazowych polega na utrzymaniu zasady harmonii i wzajemnego przenikania obu form krajobrazowych, a więc wszystkich elementów krajobrazu naturalnego w dolinach Mogielanki i Rawki.
 - zaleca się dolesienia w rejonie dolin rzecznych i wszędzie tam gdzie wymagają tego względy użytkowe i kompozycyjne,
 - niezbędne jest wyznaczenie i zagospodarowanie punktów widokowych: na obszarze projektowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego.
- B. Porządkowanie wartości krajobrazowych w ramach gospodarki wodnej i leśnej.
- C. Kulturowanie tradycji lokalnej w nowej zabudowie, oraz troska o zabytki dziedzictwa przeszłości, polegające na odpowiednim zaaranżowaniu prac badawczych, konserwatorskich, zabezpieczających, odpowiednich warunków użytkowania i ekspozycji: obiektów zabytkowych a w szczególności pozostałości zabytkowych zespołów dworsko – parkowych na terenie gminy. Rewaloryzacja wyżej wymienionych obiektów zabytkowych wraz z otoczeniem a ponadto odbudowa i rewaloryzacja zabytkowych zespołów parkowych – podworskich winna przywrócić te obiekty do dawnej świetności, choćby na przykładzie podradomskiego Orońska.
- D. Przekształcenie Błędowa w gminny ośrodek obsługi ruchu turystycznego, krajoznawczego i rekreacyjnego co oprócz uzupełnienia infrastruktury w tym zakresie (gastronomia, baza noclegowa itp.), wymaga wykorzystania wszelkich form atrakcyjności terenu np. rewaloryzacji zabytkowego układu urbanistycznego Błędowa.
- E. Adaptacja i porządkowanie, modernizacja lub wymiana i uzupełnienia zabudowy na terenach budowlanych z uwzględnieniem tradycji regionalnych w stopniu nie kolidującym ze współczesnymi sposobami budowania i użytkowania.
- F. Dla celów turystycznych i krajoznawczych wyznaczenie i przygotowanie trasy dróg lokalnych dla turystów zmotoryzowanych, oraz ścieżek terenowych dla turystyki pieszej i rowerowej, wyznaczenie punktów widokowych, zorganizowanie obiektów małej gastronomii i parkingów,
- G. Szerokiej promocji wymaga podkreślenie atrakcyjności gminy w zakresie jej walorów krajobrazowych poznawczych i rekreacyjnych. Wymaga to nakładów:

wydawniczych, informacyjnych, organizacyjnych, koordynacyjnych i niezbędnych inwestycji. Aktualnie brak jest promocji Gminy w zakresie wartości środowiska kulturowego i krajobrazowego, np. zabytkowe obiekty same w sobie mogą stanowić cel niejednej wycieczki nie tylko dla znawców ale i turystyki powszechnej, a przecież w zakresie ww. wartości Gmina Błędów ma dużo do zaoferowania w skali regionalnej.

- H. Ochrona wartości kulturowych historycznego układu przestrzennego w krajobrazie Gminy polega na utrzymaniu „status quo” w dolinie Mogielanki oraz rewaloryzacji i rewitalizacji układu przestrzennego Błędowa i obiektów i zespołów zabytkowych na obszarze gminy.

ROZDZIAŁ VI

OCHRONA ŚRODOWISKA
PRZYRODNICZEGO
- UWARUNKOWANIA
I KIERUNKI ROZWOJU

VI. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO – UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU

1. Uwarunkowania

Szczegółową charakterystykę środowiska przyrodniczego podano w II części opracowania Studium: Diagnoza stanu gminy Błędów, rozdz. 7.

1.1. Warunki geomorfologiczne.

Obszar gminy Błędów jest falistą równiną moreny dennej o łagodnych deniwelacjach rzeźby terenu (w granicach 20 - 30 m.).

W budowie geologicznej powierzchni gminy biorą udział utwory czwartorzędowe. Obszar ten jest zbudowany z glin zwałowych oraz gruntów piaszczysto - żwirowych akumulacji wodnolodowcowej i lodowcowej o nachyleniu zboczy do 6%. W strefach krawędziowych doliny Mogielanki i jej dopływów w południowej części gminy, na zboczach zdenudowanych wzgórz i pagórków moren czołowych w jej północnej i południowo-zachodniej części istnieją duże spadki terenu w granicach 5 - 10 % i powyżej 10

1.2. Warunki klimatyczne.

Pod względem klimatycznym obszar gminy należy do środkowej dzielnicy rolniczo - klimatycznej, charakteryzującej się następującymi elementami klimatu:

- średnia roczna temperatur - + 7,8 C
- średnia roczna suma opadów atmosferycznych - 450 - 550 mm
- długość okresu wegetacyjnego - 170 - 180 dni
- oraz trwania pokrywy śnieżnej - 38 do 60 dni

Gmina Błędów położona jest w obrębie obszaru o korzystnych warunkach przyrodniczo - ekonomicznych dla rozwoju sadownictwa o przeważającym typie intensywnego gospodarstwa sadowniczego.

1.3. Gleby.

Rozwój rolniczy gminy Błędów determinowanych jest bardzo silnie poprzez pokrywę glebową, a ściślej przez jej wartość produkcyjną związaną ściśle z żyznością gleb.

Na terenie gminy Błędów przeważają gleby pseudobielicowe i bielicowe powstałe z utworów wodnego pochodzenia oraz gleby bielicowe utworzone z piasków słabogliniastych i gliniastych.

Niewielkie enklawy gleb hydrogeologicznych (glejowe i murszowe) oraz czarnych ziem w dolinie Mogielanki nie wpływają w znaczny sposób na produkcję rolną w gminie.

Generalnie gleby w gminie charakteryzują się dobrą przydatnością rolniczą. Gleby II i III klasy bonitacyjnej stanowią ok. 53% gleb występujących na obszarze gminy. Około 74% gleb należy do kwaśnych i bardzo kwaśnych. W próbkach glebowych stwierdzono także podwyższoną zawartość metali ciężkich, tj.:

kądm, miedź, cynk. Wiąże się to używaniem w dużej skali środków ochrony roślin w trakcie intensywnie prowadzonej produkcji sadowniczej.

Użytki rolne stanowią ok. 90 % powierzchni gminy z czego około 53 % stanowią sady a ok. 5 % użytki zielone.

1.4. Warunki wodne.

1.4.1. Warunki hydrogeologiczne.

Pod względem hydrogeologicznym gmina położona jest w całości w obszarze o zmiennych warunkach ujęcia wód podziemnych w ilościach 5 - 50 m³/h z jednego otworu. Wody podziemne są przy znacznym stopniu zanieczyszczenia wód powierzchniowych, ostatnim rezerwuarem dobrej jakości wód pitnych dla ludności.

Cała powierzchnia gminy Błędów znajduje się w obrębie GZWP Nr 215 A „Subiniecka Warszawska – część centralna”. Ponadto niemal cały obszar gminy (75%) leży w strefie zasilania głównych zbiorników wód podziemnych o wysokiej ochronie (OWO), co oznacza wysoką podatność na zanieczyszczenia wód podziemnych.

Na terenie samej gminy wody czwartorzędowe wykazują II klasę czystości, a lokalnie stwierdzono ponadnormatywne zawartości środków chemicznych. M.in. w Jadwigowie skażenie pestycydami i detergentami w Bielanych – detergentami, a w Wilhelmowie – azotanami.

Według opracowania Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego gmina posiada niewielkie zasoby wód gruntowych płytko występujących, a najbardziej perspektywiczne w zaopatrzenie w wodę są poziomy wodonośne zalegające poniżej 20m i głębiej w tym wody trzeciorzędowe i kredowe.

Atlas Zasobów i Zagrożeń Środowiska Geograficznego w Polsce IGiPZ PAN zalicza gminę do obszarów o dobrej zasobności wód podziemnych

1.4.2. Wody powierzchniowe.

Gmina Błędów położona jest w wododziale Pilicy i Bzury. Około 90% gminy należy do zlewni rzeki Mogielanki i Dylówki (Rykalanki) które są dopływami Pilicy. Tylko niewielki obszar w południowo-zachodniej części gminy należy do zlewni Rawki uchodzącej do Bzury. Płynąca niemal przez centrum gminy Mogielanka posiada silnie rozwiniętą sieć dopływów, z których największym jest Machnatka. Źródła większości tych cieków znajdują się na terenie gminy. Ogólna długość cieków na tym obszarze według opracowania Wydziału Geologii UW wynosi 50 km

Do wód powierzchniowych zaliczamy również nie tylko cieki, ale i inne zbiorniki wodne jak oczka wodne i małaki, sadzawki i zbiorniki retencyjne oraz stawy rybne. W sumie na terenie gminy Błędów istnieje 20 takich zbiorników wodnych (sadzawki, zbiorniki retencyjne, stawy rybne) o łącznej powierzchni 23,73 ha i pojemności 237,2 tys.m³.

1.5. Szata roślinna.

Potencjał biotyczny gminy Błędów wyrażony jednostkami potencjalnej roślinności naturalnej wskazuje na duże podobieństwa do innych obszarów Wysoczyzny Rawskiej. Rozmieszczenie potencjalnych typów roślinności wskazuje bowiem duży stopień zbieżności z budową geologiczną.

Z potencjałem siedliskowym związana jest współczesna struktura przestrzenna roślinności. Tereny najżyźniejsze najszybciej zostały zamienione na pola uprawne. Lasy zachowały się na obszarach najmniej rolniczo atrakcyjnych siedlisk borowych lub podmokłych siedlisk łęgowych. Dlatego lasy zajmują zaledwie 5,1 % powierzchni gminy Błędów.

Stosunkowo niewielką powierzchnię gminy zajmują zbiorowiska łąkowe. Skupione są one głównie w dolinach rzeki i cieków wodnych.

Zespoły roślinności szuwarowo-torfowiskowej zajmują niewielką powierzchnię ze względu na przeprowadzone melioracje i intensywne zagospodarowanie. Enklawy tej roślinności występują m.in. w dolinie Mogielanki jak w znacznym rozproszeniu w niewielkich enklawach (podmokłe zagłębienia bezodpływowe) na terenie całej gminy.

Zadrzewienia tworzą pojedyncze drzewa i krzewy lub ich skupienia nie będące zbiorowiskami leśnymi, zajmują one w gminie powierzchnię 147 ha

1.6. Fauna.

Na obszarze gminy nie prowadzono kompleksowych badań faunistycznych, stąd istniejące dane są fragmentaryczne i dotyczą zaledwie gatunków kręgowców zarejestrowanych w kartotece Radomsko – Kieleckiego Towarzystwa Przyrodniczego.

Odnotowano obecność 23 gatunków ssaków w tym 7 chronionych i 6 łownych. Obserwowano 96 gatunki ptaków w tym 80 uznano za lęgowe. Należy uznać, że jest to najlepiej przebadana grupa zwierząt na terenie gminy.

Stwierdzono jeden gatunek gada i 5 gatunków płazów chronionych.

Na terenie gminy nie stwierdzono dotychczas występowania gatunków zwierząt wokół gniazd których na mocy rozporządzenia o ochronie gatunkowej zwierząt wytaczane są strefy ochronne.

1.7. Ochrona przyrody

1.7.1. Informacje ogólne

Pomniki przyrody i parki stanowią obiekty prawnie chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody z 1991 r oraz ustawy o ochronie dóbr kultury i muzeach z 1987r.

Na terenie gminy występują także tereny o wysokich walorach przyrodniczych zasługujące na ochronę. Ochrona taka powinna być elementem ekorozwoju gminy.

Sieć terenów chronionych może znacznie podnieść atrakcyjność turystyczną gminy. Sieć taka oznacza również zabezpieczenie i wzmocnienie lokalnego potencjału biologicznego oraz praktyczną ochronę jego bioróżnorodności.

Opracowane dotychczas w Polsce programy i plany (Narodowy Program Ochrony Środowiska Przyrodniczego do roku 2010 czy Strategia ochrony żywych zasobów przyrody w Polsce i inne) podkreślają znaczenie ochrony różnorodności biologicznej. Ustawa o ochronie przyrody z 16 października 1991 r. daje szereg uprawnień samorządom dostępnych wcześniej wyłącznie Ministrowi Ochrony Środowiska. Władze gminne na samym obszarze mogą wprowadzić:

- ochronę gatunkową roślin i zwierząt,
 - wyznaczyć obszary chronionego krajobrazu,
 - wprowadzić ochronę indywidualną i terenów lub obiektów -
- o ile Minister lub Wojewoda nie wprowadzili wcześniej tych form.

1.7.2. Obiekty prawnie chronione.

Na obszarze gminy opieką konserwatorską otoczone są 4 parki wiejskie:

- park w Błędowie z połowy XIX w.
- park wiejski w Wilkowie założony w XIX w.
- park w Dańkowie z pierwszej połowy XIX w.
- park w Machnacie z połowy XIX w.

Na terenie gminy jako pomnik przyrody znajduje się głaz narzutowy, pozostałość polodowcowa o obwodzie 787 cm, wysokości 2,11 m w miejscowości Dańków.

1.7.3. Opis obiektów cennych przyrodniczo i kwalifikujących się do objęcia ochroną.

Przeprowadzona analiza potencjału biologicznego gminy pozwala zaproponować utworzenie lokalnego systemu obszarów chronionych, w tym:

a) Rezerwat przyrody ;

Ustawa o Ochronie Przyrody z 1991r. określa rezerwat jako obszar obejmujący zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej, mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowych.

Na terenie gminy Błędów wytypowano jeden obiekt pretendujący do ochrony w formie rezerwatu przyrody:

"Szwajcaria" - obejmuje dolinę niewielkiego strumienia, rozcinającą równinę morenową wraz z systemem bocznych jarów w sołectwie Dańków. Z uwagi na fakt, że istniejące tu zbiorowiska rzeczywiste zbliżone są do potencjalnej roślinności naturalnej, jak też ze względu na unikalny charakter tego obszaru w regionie proponuje się objęcie go ochroną w formie rezerwatu przyrody.

b) Zespoły Przyrodniczo – Krajobrazowe

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy jest nową formą ochrony wprowadzoną ustawą o ochronie przyrody z 1991r., a jego definicja brzmi: "Zespół Przyrodni-

czo – Krajobrazowy wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla zachowania jego wartości estetycznych".

Na obszarze gminy wyodrębniono jedną dużą i jedną stosunkowo małą powierzchnię kwalifikujące się do wprowadzenia tej indywidualnej formy ochrony przyrody tj.

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy: „Doliny Mogielanki i Machnatki”

Dolina Mogielanki stanowi główną oś systemu przyrodniczego gminy będąc zarówno ostoją dzikich gatunków roślin i zwierząt, a także korytarzem ekologicznym. Dolina tej rzeki łączy bowiem bardzo antropogenicznie przekształcony obszar gminy z terenem o wysokich wartościach przyrodniczych jakim jest węzeł ekologiczny Puszczy Pilickiej posiadający znaczenie międzynarodowe. Obszar ten wybitnie wyróżnia się od otaczających go terenów. Duża różnorodność składu gatunkowego jak i znaczna jak na skalę naszego regionu ich liczebność powoduje, iż teren ten należy zaliczyć do ważnych dla zachowania różnorodności biologicznej w skali regionu. Celem ochrony doliny rzeki byłoby również zachowanie procesów rozwoju linii koryta rzecznej związanych z funkcjonowaniem jednego z nielicznych na terenie gminy nieuregulowanego odcinka rzeki. Teren ten ponadto posiada naturalne predyspozycje do rozwijania funkcji turystycznej – rekreacyjnych..

Zespół przyrodniczo – krajobrazowy: „Machnatka”

Stanowi część założenia parkowego w Machnatce z połowy XIX w. Centralną część stanowią dwa stawy o łącznej powierzchni 0,32 ha otoczone bogatym drzewostanem. W związku z bardzo małą lesistością obszaru gminy ta enklawa drzewostanu gdzie stwierdzono szereg gatunków chronionych zwierząt jest ważna dla zachowania lokalnej bioróżnorodności.

c) Użytki ekologiczne.

Według ustawy (art. 30.1) użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowiskowych.

Na terenie gminy wytypowano 8 obiektów do objęcia tą formą ochrony:

- A. Remiza „Tarnina”
- B. Remiza „Dęby”
- C. Staw „Oleśnik
- D. Staw „Wólka Dańkowska”
- E. Staw „Kazimierki”
- F. Staw „Gołysze”
- G. „Zalesie”
- H. Staw „Wilhelmów”

d). Pomniki przyrody.

Pomniki przyrody należą do najstarszych form ochrony przyrody. Według definicji zawartej w ustawie o ochronie przyrody „Pomnikami przyrody są pojedyncze

twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiątkowej i krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami wyróżniającymi je wśród innych tworów, a szczególności sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych i obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe, jaskinie". Na terenie gminy do objęcia ochroną jako pomniki przyrody zakwalifikowano 26 obiektów:

1. lipy drobnolistne, o pierśnicy 341 cm i 440 cm, Fabianów, własność prywatna
2. dąb szypułkowy, 360 cm i 400 cm, Wólka Dańkowska, własność prywatna
3. lipa, 255 cm, przy krzyżu w pasie przydrożnym, Bożęcin
4. dąb szypułkowy 344 cm, 265 cm, 305 cm, 300 cm, 309 cm, „Szwajcaria” własność LP
5. czeremcha 118 cm, 124 cm 106 cm, „Szwajcaria” własność LP
6. brzoza 190 cm, 190 cm, 200 cm „Szwajcaria” własność LP
7. dąb, 310 cm, Pelinów w polu własność prywatna
8. dąb, 260 cm, Pelinów w polu własność prywatna
9. sosna 230 cm, Pelinów w polu własność prywatna
10. dąb szypułkowy, 265 cm w grupie dębów remizy śródpolnej, Dańków własność grunty byłego PGR Dańków
11. aleja 27 dębów szypułkowych (największe o odwodach 265 cm) przy drodze z Dańkowa do Koziętul
12. jesion 310 cm, 260 cm Dańków w pozostałości założenia parkowego
13. jesion 234 cm Kazimierki
14. dąb szypułkowy 283 cm, Wilków II na skraju lasu przy drodze Wilków - Chodnów
15. lipa drobnolistna 264 cm, Wilków park pałacowy, własność p. Fangor
16. lipy drobnolistne 348 cm, 410 cm, 363 cm, 335 cm, 354 cm, 272 cm, 297 cm wokół kościoła w Wilkowie, własność parafia rzymsko-katolicka w Wilkowie.
17. dąb szypułkowy 354 cm, Wilków, własność p. Stefan Nowocień
18. lipa 280 cm przy krzyżu przydrożnym, droga z Wilkowa do Błędowa
19. lipa drobnolistna 335 cm w pasie przydrożnym, Trzylatków Parcele
20. klon polny 310 cm w pasie przydrożnym, Trzylatków Parcele
21. klony 310 cm, 347 cm, brzoza 228 cm, w pasie przydrożnym, Lipie
22. klon 227 cm, modrzew 260 cm otoczenie stawów, Machnatka - Parcela
23. wiąz 361 cm, modrzewie 261 cm, 255 cm, 240 cm założenie parkowe, Machnatka - Parcela
24. dąb szypułkowy 255 cm Utrata - Kolonia
25. iglicznie trócierniowe założenie parkowe, Machnatka - Parcela
26. aleja dojazdowa z parku pałacowego w Błędowie do Rynku

e) Inne

- Park krajobrazowy w Bielanych
- Park przydworski w Golianach
- Park przydworski w Głudnej
- Park przydworski w Lipiu

1.8. Wskazania wynikające z uwarunkowań przyrodniczych

Przyjmując, że funkcją wiodącą dla gminy Błędów będzie działalność rolnicza oraz że zidentyfikowane elementy przyrodnicze tworzą ekologiczny system obszarów chronionych gminy w zagospodarowaniu przestrzennym gminy należy uwzględnić następujące działania:

1) W odniesieniu do elementów ekologicznego systemu obszarów chronionych gminy:

Należy:

1. zachować wielkość i wartość ekologicznie istniejących terenów przyrodniczo cennych (lasy, parki, zieleńce, zieleń towarzysząca zabudowie, zadrzewienia, łąki z roślinnością chronioną, naturalne koryta i doliny cieków i rzek, stanowiska lęgowe ptaków, gadów i ptaków)
2. odtworzyć lub wzbogacić wartości ekologiczne na terenach, które uległy degradacji (renaturalizacja środowisk)
3. zastosować formy architektoniczne i struktury zabudowy umożliwiające swobodny przepływ powietrza i migrację gatunków (np. ażurowe ogrodzenia, przepusty pod drogami).

Nie należy:

1. dopuścić do przekształcenia istniejącej na tych terenach zabudowy na cele mogącej pogorszyć stan środowiska
2. zmieniać przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne,
3. zmieniać stosunków wodnych pogarszających warunki siedliskowe lasów,
4. niszczyć i uszkadzać ciągi zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i nadwodnych, parków wiejskich, stanowisk rzadkich gatunków flory i fauny.

2) W odniesieniu do gruntów rolnych:

1. Nie należy dokonywać zmian stosunków wodnych mogących prowadzić do obniżenia poziomu wód gruntowych.
2. Nie należy dopuścić do likwidacji śródpolnych siedlisk marginalnych będących ostaniami bioróżnorodności.

3) W odniesieniu do wód:

Nie należy:

1. Wprowadzać nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu.
2. Lokalizować budynków w odległości nie mniejszej niż 20 m od brzegów naturalnych cieków i zbiorników wodnych, oraz teras zalewowych i nadzalewowych.
3. Naruszać naturalnej sieci hydrograficznej: rzek, potoków, strumieni, stawów, oczek wodnych, bagien i torfowisk, zmieniać naturalnego charakteru ich brzegów, zanieczyszczać wód oraz pasa przybrzeżnego, niszczyć roślinności nawodnej.
4. Zmieniać warunków wodnych w rejonach wododziałów.

4) W odniesieniu do obiektów chronionych jako pomniki przyrody lub proponowanych do takiej ochrony obowiązują następujące zakazy:

1. wycinania i niszczenia drzew,
2. zrywania pędów, liści,
3. nacinania, rycia napisów i znaków,
4. wchodzenia na drzewa,
5. umieszczania na drzewach tablic i napisów,
6. zanieczyszczania w zasięgu korony,
7. niszczenia systemu korzeniowego poprzez prowadzenie linii podziemnych i telekomunikacyjnych, energetycznych i rurociągów w zasięgu korony oraz nakładania pełnych chodników w odległości bliższej niż 3 m od pnia,
8. palenia ognisk w zasięgu korony,
9. lokalizowania stałych urządzeń komunalnych w zasięgu korony.

5) W zakresie zmian krajobrazu i powierzchni ziemi:

1. Zagospodarowanie otoczenia obiektów przyrodniczych powinno być podporządkowane ich ochronie i ekspozycji.
2. Tereny na których prowadzona jest bądź była działalność wywołująca degradację powinny być poddane rekultywacji.
3. Wszelkie działania zmierzające do zmiany sposobu zagospodarowania terenu powinny nie niszczyć skarp, jarów, wydm oraz lokalnych dolin.

6) W zakresie lokalizacji inwestycji:

1. Powinno się dążyć do ograniczenia inwestycji uciążliwych dla środowiska, z wyłączeniem realizacji niezbędnych urządzeń komunikacyjnych, infrastruktury technicznej oraz urządzeń służących ochronie środowiska, pod warunkiem zastosowania rozwiązań i technologii bezpiecznych dla środowiska przyrodniczego.
2. Na obszarach wchodzących w skład ekologicznego systemu obszarów chronionych można dopuścić do budowy obiektów na terenach wskazanych pod zabudowę pod warunkiem, że udział terenów otwartych, nie zabudowanych i nie pokrytych substancją nieprzepuszczalną, wyniesie co najmniej:
 - 45 % powierzchni działki na terenach o wysokiej intensywności zabudowy,
 - 75 % powierzchni działki na terenach o niskiej i średniej intensywności zabudowy.
3. Poza terenami zainwestowania na obszarze postulowanych zespołów przyrodniczo – krajobrazowych i obszaru krajobrazu chronionego można dopuścić
 - do zabudowy rezydencjonalnej pod warunkiem, iż minimalna pow. działek wyniesie 3000 m², o szerokości nie mniejszej niż 40 m i powierzchni zabudowy nie większej niż 400 m², wysokości nie większej niż 2 kondygnacje,
 - do wprowadzenia obiektów związanych z obsługą rekreacji i turystyki.

2. Kierunki rozwoju gminy Błędów wynikające z przesłanek przyrodniczych

2.1. Ogólna charakterystyka obszaru gminy.

Na podstawie analizy poszczególnych elementów składających się na potencjał przyrodniczy gminy Błędów określono przydatność funkcjonalno-przestrzenną poszczególnych jej obszarów.

- najwyższe walory przyrodnicze i krajobrazowe koncentrują się w dolinie rzeki Mogielanki i systemu jej dopływów wśród których szczególną pozycję zajmuje Machnátka. Doliny te jednocześnie stanowią fragment korytarza ekologicznego o randze regionalnej łączącego obszar węzła ekologicznego „Puszcza Pilicka” o znaczeniu międzynarodowym (według europejskiego i polskiego programu EKONET) z terenami leżącymi na północ od granic gminy,
- podwyższone wartości przyrodnicze posiadają tereny otwartego krajobrazu rolniczego wokół Dańkowa oraz kompleksy leśne we wsch. i zach. części gminy.

Wysokim walorom przyrodniczym tych terenów towarzyszą najczęściej również wysokie walory rekreacyjne. Na terenach tych funkcję dominującą powinna pełnić funkcja ochronna ekosystemów przy uzupełniającej rolniczej i turystycznej – rekreacyjnych.

- Pozostała część gminy wykazuje przeciętne walory przyrodnicze i krajobrazowe dlatego wiodącą funkcją na tych terenach powinna być funkcja rolnicza oraz gospodarcza.

2.2. Strefy funkcjonalno – przestrzenne .

W wyniku powyższej oceny na terenie gminy wyodrębniono cztery strefy (w tym jedną podstrefę) o odmiennych predyspozycjach funkcjonalnych i wartościach środowiska przyrodniczego:

Strefy A - obszary o dużych wartościach przyrodniczych – predysponowane do pełnienia funkcji ochronnych, klimatycznych, krajobrazowych i klimatotwórczych, a także glebo i wiatrochronnych .

W obrębie tych obszarów wydziela się dwie strefy:

Strefa A1 - Strefa ta obejmuje dolinę Mogielanki i Machnátki wraz z przylegającymi do nich kompleksami leśnymi. Tereny stanowią jednocześnie korytarz migracji fauny i flory przemieszczającej się pomiędzy doliną Pilicy oraz terenami leżącymi na północ od granic gminy, a także lokalnej bazy diaspory (węzła ekologicznego) dzikich gatunków roślin i zwierząt na obszar silnie przekształconej przez wysokotowarowe rolnictwo gminy. Od istnienia i sprawnego funkcjonowania tego obszaru stanowiącego jakby „kręgosłup” systemu przyrodniczego

gminy zależy zachowanie jej bioróżnorodności. Bowiem izolowane populacje np.: dzikich gatunków roślin wygasają przeciętnie po ok.40-80 latach.

Jako główne zasady zagospodarowania przestrzennego Studium ustala dla tych obszarów :

1. bezwzględną ochronę stosownie do obowiązujących przepisów o ochronie przyrody, ochronie środowiska i innych ,
2. wyeksponowanie walorów krajobrazowych i widokowych najcenniejszych obszarów,
3. w granicach tych terenów dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usług z nią związanych, dopuszcza możliwość jej uzupełnienia lub nieznacznej rozbudowy,
4. utrzymanie cieków i zbiorników wodnych w obrębie dolin,
5. utrzymanie wysokiej bioróżnorodności,
6. wzmocnienie funkcji ochronnych doliny Mogielanki oraz jej dopływów poprzez utworzenie Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego „Doliny Mogielanki i Machnarki”,
7. zakaz lokalizowania nowych obiektów budownictwa mieszkaniowego i produkcyjnego w odległości nie mniejszej niż 20 m od brzegów rzek i strumieni.

Utworzenie takiego zespołu następuje na drodze rozporządzenia wojewody, który określa nazwę obiektu, jego położenie, ograniczenia, zakazy i nakazy wynikające z ustawy. Prawo takie mają również rady gmin, które tę formę ochrony wprowadzić mogą na mocy uchwały. Ustawa o planowaniu przestrzennym z 07.04.1994r. mówi, że dla zespołów poddawanych ochronie przez radę gminy, sporządza się obowiązkowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Strefa A2 – izolowane obszary leśne.

Obejmuje dwa kompleksy leśne leżące przy zachodniej i wschodniej części gminy.

Jako główne zasady zagospodarowania przestrzennego Studium ustala dla tych obszarów:

1. bezwzględną ochronę stosownie do obowiązujących przepisów o ochronie przyrody, ochronie środowiska i innych,
2. istniejące lasy i skupiska zadrzewień, ostoje zwierząt i roślin, należy traktować jako stały element krajobrazu,
3. gospodarka leśna winna cechować się zgodnością z gatunkowymi cechami siedliska, a pozyskiwanie drewna powinno „iść” w parze z odnowieniami drzewostanu.

Strefa B – obszary rolnicze o stosunkowo dużym stopniu przekształceń środowiska przyrodniczego z fragmentami środowisk naturalnych i półnaturalnych.

Wyróżnione w tej strefie tereny obejmują zdecydowaną większość obszaru gminy charakteryzującego się przekształceniami środowiska typowymi dla terenów rolniczych. Wśród zwartych powierzchni gruntów rolnych występują enklawy środowisk wodno-błotnych obejmujących bezodpływowe zagłębienia śródpolne oraz kępy zadrzewień i zakrzewień zwiększających różnorodność przyrodniczą gminy. Krajobraz tej strefy tworzą wysokotowarowe sady i plantacje krzewów jagodowych.

Są to obszary predysponowane do rozwoju rolnictwa jako funkcji głównej. W obrębie tej strefy wydziela się zwarty obszar podstrefy B1.

Podstrefa B1 – obszary rolnicze o stosunkowo niewielkim stopniu przekształceń środowiska przyrodniczego z fragmentami środowisk naturalnych i półnaturalnych

Podstrefa obejmuje okolice wsi Dańków. Obszar ten stanowi prawie w całości własność gospodarstwa doświadczonego w Dańkowie. Dzięki wzorcowo prowadzonej gospodarce rolnej i łowieckiej w okresie międzywojennym i utrzymaniu struktury krajobrazu w okresie powojennym powstał specyficzny krajobraz rolniczy o wysokim potencjale przyrodniczym. W obrębie pól występują tu remizy śródpolne będące ostoją dla wielu gatunków roślin i zwierząt. Niemal pośrodku tego obszaru znajduje się posiadający wybitne wartości przyrodnicze las wodochronny tzw. „Szwajcaria”.

Jako główne zasady zagospodarowania przestrzennego Studium ustala dla tych obszarów :

1. wyeksponowanie walorów krajobrazowych i widokowych najcenniejszych obszarów,
2. utrzymanie istniejących remiz śródpolnych w obrębie gruntów ornych,
3. utrzymanie wysokiej bioróżnorodności,
4. wzmocnienie funkcji ochronnych poprzez utworzenie użytków ekologicznych i innych form ochrony przyrody.

Strefa C – obszary o znacznym przekształceniu poszczególnych elementów środowiska – predysponowane do rozwoju funkcji gospodarczych.

Strefa ta obejmuje obszar Błędowa, w którym skupiają się usługi związane z funkcją ośrodka gminnego - w granicach planu ogólnego i proponowanej jego aktualizacji.

2.3. Kierunki działań gminy na rzecz zachowania, wzmocnienia i wyeksponowania walorów przyrodniczych.

Przeprowadzona analiza systemu przyrodniczego gminy Błędów upoważnia do stwierdzenia iż działania gminy w sferze ochrony środowiska przyrodniczego powinny koncentrować się na :

- wskazaniu i formalnym utworzeniu lokalnego systemu obszarów i obiektów chronionych, w tym :
 - 1 rezerwatu,
 - 2 zespołów przyrodniczo – krajobrazowe (Doliny Mogielanki i Machnatki i Machnatka),
 - 8 użytków ekologicznych,
 - 26 pomników przyrody,
- uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych w podejmowanych programach rozwoju gminy,
- włączeniu problemów ochrony środowiska do wszystkich branżowych programów rozwojowych realizowanych w gminie,

- ochronie, wzmocnieniu i powiększeniu obszarów o wysokiej stabilności ekologicznej poprzez wzrost lesistości, rozwój sieci zadrzewień, odbudowę retencji wodnej i wzmacnianie populacji gatunków fauny i flory ginących i zagrożonych,
- opracowaniu strategii ochrony środowiska w gminie,
- zapewnieniu środków finansowych w celu realizacji strategii,
- popularyzacji strategii w społecznościach lokalnych (edukacja ekologiczna),
- ochronie tożsamości krajobrazowo-kulturowej gminy,
- nawiązaniu współpracy w celu ochrony walorów przyrodniczych doliny Mogielanki.

2.4. Instrumenty realizacji ochrony środowiska

2.4.1. Instrumenty prawne.

Ustawa o ochronie przyrody z 16 października 1991 r. daje szereg uprawnień samorządom dostępnych wcześniej wyłącznie Ministrowi Ochrony Środowiska. Władze gminne na samym obszarze mogą wprowadzić:

- ochronę gatunkową roślin i zwierząt,
 - wyznaczyć obszary chronionego krajobrazu,
 - wprowadzić ochronę indywidualną i terenów lub obiektów w postaci:
 - pomników przyrody,
 - stanowisk dokumentacyjnych,
 - użytków ekologicznych
 - zespołów przyrodniczo – krajobrazowych,
- o ile Minister lub Wojewoda nie wprowadzili wcześniej tych form.

2.4.2. Instrumenty finansowe.

Finansowanie programów z zakresu aktywnej ochrony środowiska i krajobrazu oprócz środków własnych powinno przewidzieć środki uzyskiwane ze źródeł zewnętrznych.

W Polsce system finansowania działań z zakresu ochrony środowiska tworzy działalność funduszy celowych z dominującą pozycją Narodowego i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska. Działalność tę wspomagają min.:

- powstałe w styczniu 1999 r. Powiatowe Fundusze Ochrony Środowiska zajmujące się inwestycjami związanymi ze składowaniem i unieszkodliwianiem odpadów,
- Fundacja Ekofundusz dysponująca funduszami z tzw. Ekokonwersji przeznaczająca środki na działania zmierzające do renaturalizacji i wzrostu różnorodności biologicznej,
- Program PHARE (od 2000 roku w miejsce którego wprowadzony zostanie fundusz ISPA),
- Bank Ochrony Środowiska,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Fundacja Wspomagania Zaopatrzenia Wsi w Wodę,
- Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej.

ROZDZIAŁ VII

ROLNICTWO I
GOSPODARKA ŻYWNOŚCIOWA

VII. ROLNICTWO I GOSPODARKA ŻYWNOŚCIOWA.

1. Uwarunkowania wynikające ze stanu istniejącego

Możliwości rozwoju (szanse)

- Duże zasoby ziemi użytkowanej rolniczo (88 % całej powierzchni gminy, na 1 mieszkańca przypada ok. 1,43 ha – w subregionie – 0,64 ha, w kraju – 0,50 ha,
- Dominacja sektora prywatnego – ponad 90 % terenu gminy,
- Położenie w najkorzystniejszym regionie glebowo-klimatycznym w województwie – dogodne warunki lokalne (agroklimat) dla upraw o dużych wymaganiach siedliskowych, w tym dla roślin ciepłolubnych – uprawy ogrodnicze (sady, plantacje krzewów owocowych – nawet winorośli, warzywa),
- Położenie w rejonie grójcko – wareckim – ukształtowanych kierunków produkcji ogrodniczej (sadownictwo, warzywnictwo, kwaciarstwo) o znaczeniu krajowym,
- Bardzo dobre warunki glebowe do produkcji rolniczej – 53 % (6 342 ha) gleb bardzo dobrych i 36 % (4 155 ha) średniej jakości, ponad 88 % kompleksów glebowo – rolniczych o dobrej i bardzo dobrej przydatności dla rolnictwa,
- Koncentracja nasadzeń drzew owocowych w gminie (ponad 6250 ha – ponad 50 % powierzchni użytkowanej rolniczo – 2 miejsce wśród gmin w subregionie radomskim),
- Duże zasoby siły roboczej – wskaźnik zatrudnienia w rolnictwie to 35 osób na 100 ha użytków rolnych - średnio w subregionie radomskim – 29 osób, w kraju – 24 osoby,
- Znaczna liczba gospodarstw sadowniczych „rodzinnych” o areale powyżej 5 ha sadów (45%),
- Korzystne położenie w ciągu drogi wojewódzkiej (udogodnienie transportu).

Ograniczenia (zagrożenia, problemy)

Wewnętrzne

- Występowanie ponad 74 % gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych. W próbkach glebowych stwierdzono występowanie metali ciężkich, tj kadmu, miedzi, cynku – I stopień (zawartość znacznie podwyższona),

- Stwierdzona degradacja powietrza, gleby i roślin w wyniku stosowania „koniecznej” ochrony roślin,
- Brak zakładów przetwórstwa owocowo – warzywnego.

Zewnętrzne

- Wzrost kosztów produkcji artykułów rolniczych,
- Zmienność polityki rolnej,
- Żywiłowość rynku artykułów rolniczych,
- Problemy organizacyjne zbytu płodów rolnych,
- Ograniczony wzrost popytu na produkty rolne (zwłaszcza na produkty ogrodnicze) spowodowany niskimi dochodami społeczeństwa i tradycjami żywieniowymi,
- nierozwiązany problem w skali kraju unieszkodliwiania środków ochrony roślin.

2. Kierunki i zasady gospodarowania w obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

2.1. Potencjał produkcyjny rolnictwa.

Podstawowy potencjał gospodarczy gminy tworzą przede wszystkim:

- Zasoby ziemi użytkowanej rolniczo w gminie – 11 816 ha użytków rolnych, tj. ponad 88 % całej powierzchni, w tym:
 - 4 973 ha gruntów ornych,
 - 6 251 ha sadów
 - 592 ha trwałych użytków zielonych
 - Bardzo dobra i dobra jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej – udział klas bonitacyjnych II, III i IV wynosi – 89 %
 - Najlepsze i dobre obszary do produkcji rolnej w skali gminy to 9926ha – 88,3 % powierzchni gruntów ornych i sadów (kompleksy pszenne bardzo dobry i dobry, żytni bardzo dobry i dobry oraz zbożowo – pastewny mocny) występujące na dużych obszarach w północnej, centralnej i południowo – środkowej części.
- Jeden z najlepszych regionów glebowo – klimatycznych w subregionie radomskim – najdogodniejsze warunki do produkcji rolniczej z możliwością upraw wszystkich gatunków roślin o wysokich wymaganiach środowiska, w tym sadowniczych,

- Średnie obszary do produkcji rolnej – 1 298 ha – 11,7 % gruntów ornych i sadów (kompleks żytni słaby oraz zbożowo- pastewny słaby), występujące na niewielkich obszarach w południowo – zachodniej części gminy obejmując wsie: Kazimierki, Wólka Gołoska, Wólka Kurdybanowska i południowo – wschodniej we wsiach: Wólka Dańkowska, Oleśnik i Stara Dąbrówka.
 - Obszary trwałych użytków zielonych (średniej wartości) – 315 ha (53% użytków zielonych) położonych przede wszystkim w dolinie rzeki Mogielanki.
 - Mało cenne obszary trwałych użytków zielonych (słabej i bardzo słabej wartości) – 277 ha (47% użytków zielonych) położone głównie w dolinie rzeki Machnatki i cieków bez nazwy wymagające uregulowania stosunków wodnych.
- Istniejąca baza surowcowa dla drobnych zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego (owoców, warzyw)
 - Dominacja sektora prywatnego,
 - Duże zasoby siły roboczej
 - Znaczna liczba gospodarstw sadowniczych o areale powyżej 5 ha sadów (45%),
 - Istniejące podstawowe urządzenia obsługi rolnictwa z zakresu zaopatrzenia i zbytu, obsługi technicznej, weterynaryjnej i doradczo – instruktażowej.

2.2. Kierunki zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W oparciu o stan zagospodarowania i waloryzację obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyróżniono:

- Strefy (obszary) wysoko intensywnego rolnictwa obejmujące najlepsze i dobre; w skali gminy obszary do produkcji sadowniczej o potencjalnych możliwościach produkcji wielkotowarowej, występujące na dużych obszarach w północnej, centralnej i południowo – środkowej części – z maksymalną ich ochroną i stałą poprawą ich warunków (melioracje, wapnowanie, retencja),
- Strefy (obszary) średnio intensywnego rolnictwa obejmujące średnie w skali gminy obszary do produkcji rolniczej występujące na niewielkich obszarach w południowo – zachodniej części gminy obejmując wsie: Kazimierki, Wólka Gołoska, Wólka Kurdybanowska i południowo – wschodniej we wsiach: Wólka Dańkowska, Oleśnik i Stara Dąbrówka.

Są to tereny:

- wprowadzania różnych form rolnictwa ekologicznego produkcji integrowanej,
- przekształcania użytkowania ziemi z gruntów ornych na użytki zielone i zadrzewienia śródpolne prowadzące do poprawy środowiska dla nasadzeń sadowniczych i systemu przyrodniczego gminy,
- przeznaczania użytków rolnych na cele zainwestowania dla funkcji mieszkaniowych i wskazanych do zabudowy w terenach istniejącego osadnictwa gminy.

2.3. Podstawowe kierunki rozwoju rolnictwa.

- Zachowanie rolnictwa jako podstawowego kierunku rozwoju i podstawowej funkcji gospodarczej gminy.
- Intensyfikacja ukształtowanych kierunków produkcji rolniczej.
- Dążenie do wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa poprzez:
 - przekształcenia w strukturze gospodarstw rolnych (scalanie użytków rolnych, preferencje w powiększaniu gospodarstw zwłaszcza sadowniczych),
 - Poprawa produktywności ziemi (melioracje, wapnowanie, retencja),
 - Działania zmierzające do poprawy jakości wyprodukowanych w gospodarstwach artykułów,
 - Powstawanie nowych systemów produkcji rolniczej – rolnictwo integrowane i ekologiczne,
 - Rozwijanie produkcyjnego i usługowego otoczenia sadownictwa (małe przetwórstwo rolno – spożywcze, hurtownie z przechowalniami i chłodniami, dystrybucja),
 - Zrzeszanie grup producentów w celu między innymi organizacji zbytu i przetwórstwa, korzystanie z kredytów, ulg inwestycyjnych i podatkowych, funduszy pomocy z Unii Europejskiej itp.
 - Tworzenie infrastruktury technicznej głównie dla rozwiązywania problemów sanitacji i zaopatrzenia w wodę rolnictwa oraz zakładów przetwórczych.

2.4. Ochrona gruntów rolnych i leśnych.

Ochrona prawna (ustawowa) gruntów użytkowanych rolniczo obejmuje:

- grunty rolne stanowiące użytki rolne o najwyższej przydatności rolniczej - klasy gleb I – III.
Zmiana przeznaczenia użytków rolnych tych klas o obszarze przekraczającym 0,5 ha wymaga uzyskania, w trybie sporządzenia planu miejscowego, zgody Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.
- grunty rolne stanowiące zwarte kompleksy gleb klasy IV.
Zmiana przeznaczenia użytków rolnych klasy IV zwanego obszaru przekraczającego 1,0 ha wymaga uzyskania w trybie sporządzenia planu miejscowego, zgody Wojewody.
- grunty rolne wytworzone z gleb pochodzenia organicznego: gleby torfowe i murszowe.
Zmiana przeznaczenia gleb torfowych i murszowych klasy V i VI wymaga uzyskania w trybie sporządzenia planu miejscowego zgody Wojewody.
- grunty leśne stanowiące własność Skarbu Państwa.
Zmiana przeznaczenia wymaga uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w trybie sporządzenia planu miejscowego.

ROZDZIAŁ VIII

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

VIII. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU

Uwarunkowania i kierunki przyszłego rozwoju gminy Błędów wynikają z określonych potrzeb gwarantujących prawidłowe funkcjonowanie gminy szczególnie w odniesieniu do jednostek osadniczych.

Występujące w gminie podstawowe potrzeby w dziedzinie infrastruktury technicznej, ocenę możliwości ich zaspokojenia oraz sposób realizacji przedstawiono poniżej.

1. Inżynieria techniczna.

1.1. Uwarunkowania rozwoju - wnioski.

Szczegółowe informacje dot. sieci uzbrojenia gminy podano w II części Studium: Diagnoza stanu gminy, rozdz. 9

Szanse

Nie ma barier w zakresie rozbudowy brakującej infrastruktury technicznej w dziedzinach: zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia i oczyszczenia ścieków, dalszej modernizacji i rozwoju sieci elektroenergetycznej, budowy sieci gazowniczej, rozwoju usług telekomunikacyjnych.

Ograniczenia

Wieloletnie niedoinwestowanie w poszczególnych dziedzinach zmusza do rozwiązywania problemów budowy infrastruktury technicznej, w wielu przypadkach „od zera”, co stanowi pewną barierę czasową potrzebną na przygotowanie dokumentacji budowlanych, organizację funduszy inwestycyjnych, przeprowadzenie niezbędnych wywłaszczeń itp.

1.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.

1.2.1. Podstawowe cele zagospodarowania przestrzennego wynikające z uwarunkowań rozwoju podstawowych systemów infrastruktury technicznej.

Gospodarka wodno-ściekowa, zaopatrzenie w gaz ziemny przewodowy, poprawa i zapewnienie prawidłowego działania systemów elektroenergetycznych, rozwinięcie systemów telekomunikacyjnych przyczyniają się do poprawy warunków życia ludności oraz ochrony środowiska naturalnego, a także są środkami wspomagającymi działalność gospodarczą.

Podstawowe systemy infrastruktury technicznej

1.2.2. Zaopatrzenie w wodę.

Istniejące systemy zaopatrzenia w wodę.

- Na obszarze gminy istnieją i funkcjonują systemy zaopatrzenia w wodę oparte na ujęciach wód głębinowych w m. Błędów oraz w m. Lipie,
- Ujęcie wody w m. Błędów poprzez sieć wodociągową zaopatruje w wodę miejscowości: Błędów, Wólka Kurdybanowska, Nowa Dąbrówka, Zofiówka, Tomczyce, Julianów, Fabianów, Wilhelmów i Trzylatków Duży,
- Ujęcie wody w Lipiu zasila w wodę: Lipie i Trzylatków – Parcelę,
- Ilość gospodarstw podłączonych do sieci wodociągowej wynosi 620 i stanowi 31% ogółu gospodarstw w gminie,
- Łączna długość sieci wodociągowej w gminie wynosi - 41 km,
- wydajność ujęć wodnych: w Błędowie - 49 m³/d, w Lipiu - 120 m³/d,
- Ponadto, funkcjonują ujęcia wody zaopatrujące podmioty gospodarcze takie jak:
 - Gorzelnia w Wilkowie,
 - SHR w Dańkowie,
- Około 500 gospodarstw rolnych, głównie sadowniczych wyposażona jest w wodociągi zagrodowe z własnymi ujęciami wody.
- Pozostali mieszkańcy korzystają ze studni kopanych jak również z kilkunastu ujęć wgłębnich wybudowanych przez UG w Błędowie i przeznaczonych do nawadniania upraw sadowniczych.

Zadania planowane

Podniesienie standardu życia ludności oraz poprawa stanu środowiska zwiększy zapotrzebowanie wody, średniorobowo, do roku 2010, następująco:

a. gospodarstwa domowe	- 1183.0 m ³ /d.
b. usługi podstawowe	- 273.0 m ³ /d.
c. hodowla	- 105.0 m ³ /d.
d. przemysł	- 78.0 m ³ /d.

Razem: - 1639.0 m³/d

W związku z tym planuje się:

- wykonanie ujęcia wody ze stacją wodociągową w Ignacowie i siecią wodociągową dostarczającą wodę do wsi: Wólka Gołoska, Gołosze, Kazimierki, Ignaców, Katarzynów, Huta Błędowska, Wilhelmów, Pelinów, - o dł. 12,0 km. Przyszłe połączenie z systemem już istniejącym zapewni bezpieczeństwo dostaw.
- rozbudowę sieci wodociągowej zaopatrującej północno - wschodni obszar gminy z ujęcia w m. Lipie - wsie Bronisławów, Machnatka, Machnatka-Parcela,
- połączenie sieci wodociągowej w m. Błędów z siecią w m. Lipie,
- wykonanie w zachodniej części gminy ujęcia wody w Wilkowie i Jakubowie wraz z siecią wodociągową do wsi: Wilków, Jadwigów, Łaszczyn, Jakubów, Zalesie, Bronisławów,
- rozbudowę wodociągów zagrodowych obejmujących jedno lub kilka gospodarstw.

1.2.3. Odprowadzenie i oczyszczanie ścieków komunalnych.

Istniejące systemy odprowadzania ścieków

- Na obszarze gminy Błędów nie funkcjonują zorganizowane systemy odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych,
- W latach 1998 - 1999 z inicjatywy władz gminnych wybudowano w m. Lipie, Ignaców, Wólka Gołoska, Wilków, Goliań i Nowa Dąbrówka - 160 szt. małych, przydomowych oczyszczalni ścieków,
- Podmioty gospodarcze prowadzące działalność w m. Bielany i Dańków posiadają oczyszczalnie ścieków o przepustowości odpowiednio: 50 m³/d i 60 m³/d i sieć kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 3.0 km,
- Pozostałe budynki mieszkalne i gospodarstwa rolne posiadają bezodpływowe zbiorniki na ścieki - wybieralne lub ustępy suche.

Zadania planowane

Stale podnoszący się standard życia mieszkańców gminy, powszechne już wyposażenie gospodarstw domowych w urządzenia sanitarne, powstawanie nowych siedlisk spowoduje, że w roku 2010, średniodobowe zużycie ścieków wyniesie 1475,0 m³.

Uwarunkowania wyboru kierunków rozwoju sieci:

- obszar gminy charakteryzuje się znacznym rozproszeniem jednostek osadniczych,
- położony jest w zlewni rz. Mogielanki,
- obszar ten ma powierzchnię mało zróżnicowaną, którą stanowią utwory trzecio- i czwartorzędowe o dużej zmienności warunków gruntowo-wodnych.

Po analizie powyższych uwarunkowań planuje się:

- należy wybudować zbiorczą oczyszczalnię ścieków i sieć kanalizacji sanitarnej w Błędowie (I etap inwestycji) o przepustowości docelowej 400.0 m³/d. Wykonano już dokumentację techniczną.
- w obszarach o rozproszonej zabudowie mieszkaniowej kontynuować budowę małych, przyzagrodowych oczyszczalni ścieków,
- dla wsi zwodociągowanych i wodociągowanych wybierać system odprowadzania i oczyszczania ścieków, optymalny dla istniejących warunków technicznych, topograficznych, ekonomicznych i odbioru oczyszczonych ścieków (lokalizacja odbiornika ścieków).

1.2.4. Gospodarka odpadkami komunalnymi

Stan istniejący

Na terenie gminy nie ma wysypiska śmieci. Odpady z terenu gminy składowane w kontenerach wywozi się na wysypisko w Tarcynie. W budowie jest duże wysypisko w Nowym Mieście.

Zadania planowane

Organizacja selektywnej zbiórki odpadków (głównie z segregacją w miejscu ich powstawania) obniżająca koszty wywozu i stwarzająca możliwość częściowego, wtórnego ich wykorzystania.
W razie decyzji Władz Gminy o budowie własnego wysypiska w Studium wskazuje się pod ten cel lokalizację rezerwowaną w planie zagospodarowania przestrzennego gminy przy północnej granicy Błędowa.

1.2.5. Zaopatrzenie w gaz ziemny, przewodowy, wysokometanowy, zaazotowany.

Stan istniejący

- Cały obszar gminy jest uzbrojony w sieć gazową średniego ciśnienia z gazoniagiu wysokoprężnego relacji Lubienia – Sękocin.
- Długość gazoniagów (bez przyłaczy) wynosi 63 km.

Zadania planowane

- rozbudowa gazoniagów średnioprężnych wraz z przyłaczami, dot. to terenów w zachodniej części gminy.

1.2.6. Wody powierzchniowe i mała retencja

Stan istniejący.

Przez obszar gminy przepływa rz. Mogielanka, która jest lewobrzeżnym dopływem rz. Pilicy. Całkowita długość rzeki wynosi 32.9 km. Rzeka powinna spełniać wymogi II klasy czystości. Wody rzeki są poza klasyfikacją.
Na terenie gminy istnieje 20 zbiorników wodnych o łącznej powierzchni lustra wody 23.73 ha i pojemności 237.2 tys. m³. Największy obiekt to zbiornik o pow. 3.0 ha i poj. 30.0 tys. m³. w m. Błędów - w złym stanie technicznym.

Zadania planowane

- rozbudowa i modernizacja zbiorników w złym stanie technicznym,
- budowa zbiornika na rz. Mogielance w m. Wilkowskie Budki o pow. lustra wody 1,5 ha i poj. 15,0 tys. m³,
- w dalszej perspektywie zbiorniki w Rudkach i Bielanach.

1.2.7. Zaopatrzenie obszaru gminy w energie elektryczna

Stan istniejący

- Przez teren gminy nie przebiegają linie wysokiego napięcia.
- Stacje SN/nn, z których zasilani są wszyscy odbiorcy w gminie – zasilane są z linii średniego napięcia.
- Zasilanie gminy jest niedostateczne, szczególnie w okresie jesiennym w szczycie prac sadowniczych.

Zadania planowane

- Konieczna modernizacja linii i stacji trafo.

1.2.8. Telekomunikacja

Stan istniejący

- Ogromnym wysiłkiem Władz Gminy i jej mieszkańców doprowadzono do stanu, gdzie cała gmina objęta jest siecią telefoniczną.
- Na koniec 1997r wskaźnik gęstości telefonicznej w gminie wynosił 16,96 przy średnim w dawnym woj. radomskim 6,01.
- W Błędowie zlokalizowana jest automatyczna centrala telefoniczna, do której doprowadzone są kable światłowodowe Bełsk Duży - Błędów, Błędów - Wilków i Błędów - Lipie.
- W gminie jest 1600 numerów.

Zadania planowane

- rozbudowa w miarę potrzeb sieci telekomunikacyjnej.

1.2.9. Melioracje

Stan istniejący

Zaspokojenie potrzeb w zakresie melioracji jest następujące:

- w zakresie gruntów ornych - 51 % (2610 ha z 5125 ha przeznaczonych do melioracji)
- w zakresie użytków zielonych - 27% (62 ha z 230 ha wymagających zmeliowania)
- inwestycje w zakresie melioracji wykonywano do końca lat osiemdziesiątych,
- obecny ich stan techniczny należy uważać za niedostateczny.

Zadania planowane

W zakresie działań regulujących stosunki wodne na gruntach ornych i użytkach zielonych nie przewiduje się w najbliższej przyszłości przedsięwzięć inwestycyjnych zmierzających do podniesienia efektywności produkcji rolnej w drodze zastosowania melioracji wodnych.

Brak inicjatyw społecznych prowadzących do przygotowania takich inwestycji.

2. Komunikacja.

Infrastruktura techniczna obejmująca między innymi układ komunikacji jest jednym z ważniejszych elementów mających wpływ na rozwój gminy.

2.1. Uwarunkowania

2.1.1. Ocena układu komunikacyjnego.

Szczegółową charakterystykę dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych podano w I-szej części opracowania „Diagnoza stanu gminy Wieniawa”

Komunikacja samochodowa.

Ze względu na peryferyjne położenie względem krajowych ciągów komunikacyjnych układ komunikacyjny nie ma głównego elementu, a połączenie z gminami sąsiednimi i krajowym układem dróg głównych zapewnia jedna droga wojewódzka i dwanaście powiatowych. Droga wojewódzka nr 725 przebiegająca środkiem Gminy ze wschodu na zachód, obsługuje w zasadzie tylko ruch regionalny.

Drogi powiatowe pełnią również rolę połączeń wewnątrz gminnych, komunikując poszczególne sołectwa między sobą oraz z siedzibą Gminy i największym ośrodkiem osadniczym - Błędowem. Uzupełnieniem sieci drogowej jest 19 dróg gminnych zapewniających wsłom połączenie z gminną siecią dróg głównych. Transport autobusowy mimo obserwowanego spadku zainteresowania transportem zbiorowym, jest nadal głównym przewoźnikiem pasażerskim. Głównym zadaniem jest obecnie utrzymanie dotychczasowych połączeń i dostosowanie ich częstotliwości i standardu do potrzeb mieszkańców gminy. Następuje stały wzrost ilości samochodów prywatnych.

Komunikacja rowerowa

Na terenie gminy nie występują wydzielone ścieżki dla ruchu rowerowego. Odbywa się on po istniejących trasach drogowych.

Komunikacja kolejowa.

Przez teren Gminy Błędów nie przebiega żadna linia kolei normalnotorowej. W pobliżu granicy z gminą Belsk Duży poprowadzona jest linia kolei wąskotorowej Grójec – Nowe Miasto n. Pilicą, ale nie pełni ona istotnej roli w obsłudze komunikacyjnej Gminy.

2.1.2. Szanse i ograniczenia

Szanse:

zewnetrzne:

- Mając na uwadze peryferyjne położenie i sadowniczy rodzaj produkcji rolniczej Gminy, wykształcony układ drogowy ocenia pozytywnie.
- Sieć drogowa łączy tereny upraw z obiektami magazynowo-składowymi i oczywiście zapewnia komunikację między ośrodkami osadniczymi w sposób wystarczający.
- Brak w systemie komunikacyjnym drogi krajowej, postrzeganej zwykle jako podstawowy czynnik rozwojowy, nie jest ani barierą gospodarczej ewolucji ani przeszkodą poprawnego funkcjonowania Gminy.
- Hałas i zanieczyszczenia towarzyszące silnemu ruchowi samochodowemu na drogach nr 1, 7 i 717 nie są zagrożeniem dla terenów rolnych ze względu na średnią odległość około 10, 15 km od granic Gminy.
- Drogi wojewódzkie (725 i 728) oraz duża liczba dróg powiatowych poprawnie wiążą obszar Gminy z krajowym układem dróg.

wewnętrzne:

- wystarczająco rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych zapewniająca właściwe połączenia wewnątrzgminne,
- duża ilość ciągów utwardzonych,
- możliwość stworzenia w gminie systemu komunikacji rowerowej
- możliwość aktywizacji terenów wzdłuż dróg wojewódzkich.

Ograniczenia i konflikty:

- częściowe nieprzystosowanie parametrów technicznych sieci dróg wszystkich klas do pełnionej funkcji,
- konieczność modernizacji dróg gminnych i powiatowych ze względu na zwiększający się ruch samochodów ciężarowych,
- brak w układzie komunikacyjnym gminy dróg krajowych,
- niewykorzystana linia kolei wąskotorowej.

2.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

2.2.1. Główne cele rozwoju w zakresie komunikacji.

- zwiększenie dostępności komunikacyjnej gminy (korekta przebiegu, polepszenie parametrów dróg),
- podniesienie standardu obsługi komunikacyjnej obszarów funkcjonalnych na terenie gminy.

2.2.2. Kierunki rozwoju i zadania w zakresie układu komunikacyjnego.

W układzie dróg lokalnych powiatowych i gminnych nie widzi się potrzeby wytyczania nowych tras. Działania inwestycyjne będą polegały na modernizacji dróg istniejących poprzez:

- uzyskanie odpowiednich do funkcji i klasy drogi parametrów technicznych,
- poprawa stanu nawierzchni.

Prawidłowe funkcjonowanie tej sieci jest warunkiem prawidłowej obsługi rolnictwa i dostępności obszarów wiejskich

ROZDZIAŁ IX

POLITYKA PRZESTRZENNA

W zakresie układu kolejowego zakłada się wykorzystanie kolei wąskotorowej dla celów turystycznych.

Inwestycje planowane:

- znaczeniu ponadlokalnym (krajowym):
 - modernizacja drogi wojewódzkiej nr 725.
- znaczeniu lokalnym (powiatowym i gminnym):
 - modernizacja dróg powiatowych (utwardzenie nawierzchni na brakujących odcinkach),
 - sukcesywna modernizacja dróg gminnych,
 - budowa systemu ścieżek rowerowych.

Zgodnie z projektem załącznika do ustawy o drogach publicznych dla dróg różnych kategorii projektuje się następujące parametry techniczne:

- drogi krajowe
 - szerokość pasa drogowego - 30m
 - linia zabudowy wielorodzinnej - 70 m
 - linia zabudowy jednorodzinnej - 50m
- drogi wojewódzkie
 - szerokość pasa drogowego - 25m
 - linia zabudowy wielorodzinnej - 40 m
 - linia zabudowy jednorodzinnej - 30m
- drogi powiatowe
 - szerokość pasa drogowego - 25m
 - linia zabudowy wielorodzinnej - 20 m
 - linia zabudowy jednorodzinnej - 15m
- drogi gminne
 - szerokość pasa drogowego - 12m (max. 20m)
 - linia zabudowy wielorodzinnej - 20 m
 - linia zabudowy jednorodzinnej - 15m
- planowane ulice lokalne i dojazdowe - szerokość w liniach rozgraniczenia min. 10m.

IX. POLITYKA PRZESTRZENNA.

1. Polityka przestrzenna wynikająca z uwarunkowań zewnętrznych.

Wstępna koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju zakładając koncepcję polityki równoważenia rozwoju kraju, wskazuje w układzie przestrzennym potencjalne bieguny, pasma i strefy rozwoju. Projekt Studium dawnego województwa radomskiego opierał się na głównych założeniach ww. koncepcji. Przy uwzględnieniu uwarunkowań lokalnych określone zostały potencjalne ośrodki, pasma rozwoju i strefy aktywizacji regionu. W świetle rozwiązań powyższych opracowań można określić rolę i znaczenie gminy Błędów na tle regionu.

Układ osadniczy (węzłowy):

Błędów – lokalny ośrodek rozwoju z polityką rozwoju funkcji obsługi ludności i rolnictwa obszaru swojej gminy z uwagi na:

- dobrą dostępność komunikacyjną drogą wojewódzką i siecią dróg powiatowych,
- wykształcone powiązania funkcjonalno-przestrzenne z miastem Grójec - jednym z głównych ponadlokalnych ośrodków równoważenia rozwoju w tym regionie i ośrodkiem powiatowym,
- wyposażenie w usługi i ciągłość funkcji administracyjnych,
- korzystne położenie w obszarze gminy.

Układ pasmowy

Zadania:

- poprawa dostępności komunikacyjnej i dostosowanie podstawowego układu komunikacji do pełnionych funkcji,
- wspieranie działań samorządu w realizacji lokalnych systemów infrastruktury technicznej na obszarze gminy,
- wspieranie i zabezpieczanie realizacji zadań z zakresu infrastruktury o znaczeniu regionalnym,
- rozwój ośrodka gminnego Błędów.

Układ strefowy

Wiodące funkcje terenów uwarunkowane walorami i zasobami środowiska:

- tereny o funkcjach rolniczych – w tym o potencjalnych możliwościach do prowadzenia wysokointensywnego rolnictwa (strefa przyspieszonych przekształceń strukturalnych) z jednoczesnym zachowaniem istniejących form zagospodarowania w ukształtowanym obszarze specjalizacji sadowniczej o znaczeniu krajowym „rejonie grójecko-wareckim”,
- tereny systemu przyrodniczego – tereny sieci ekologicznej o znaczeniu międzynarodowym i lokalnym.

2. Polityka przestrzenna gminy.

2.1. Podział obszaru gminy na strefy polityki przestrzennej

Analiza uwarunkowań wynikających z potencjału przyrodniczego gminy Błędów wskazuje, że powinny być one uwzględniane przy określeniu wszystkich kierunków zagospodarowania dla obszaru całej gminy, a na terenach o podwyższonych wartościach przyrodniczych, powinny determinować jego rozwój. Podejście to jest zgodne z przyjętymi przez Parlament R.P. założeniami „Polityki ekologicznej Państwa”, w której szczególną uwagę zwrócono na problem ekologicznie zrównoważonego rozwoju w trzech jego płaszczyznach: społecznej, gospodarczej i przestrzennej, w których proponowane kierunki zagospodarowania muszą być oparte na zasadach wspomnianego powyżej ekorozwoju.

W wyniku powyższej oceny na terenie gminy wyodrębniono cztery strefy (w tym jedną podstrefę) o odmiennych predyspozycjach funkcjonalnych i wartościach środowiska przyrodniczego:

Strefy A - obszary o dużych wartościach przyrodniczych – predysponowane do pełnienia funkcji ochronnych, klimatycznych, krajobrazowych i klimatotwórczych, a także glebo i wiatrochronnych.

W obrębie tych obszarów wydziela się dwie strefy:

Strefa A1 - Strefa ta obejmuje dolinę Mogielanki i Machnatki wraz z przylegającymi do nich kompleksami leśnymi. Tereny stanowią jednocześnie korytarz migracji fauny i flory przemieszczającej się pomiędzy doliną Pilicy oraz terenami leżącymi na północ od granic gminy, a także lokalnej bazy diaspory (węzła ekologicznego) dzikich gatunków roślin i zwierząt na obszar silnie przekształconej przez wysokotowarowe rolnictwo gminy. Od istnienia i sprawnego funkcjonowania tego obszaru stanowiącego jakby „kręgosłup” systemu przyrodniczego gminy zależy zachowanie jej bioróżnorodności. Bowiem izolowane populacje np.: dzikich gatunków roślin wygasają przeciętnie po ok.40-80 latach.

Strefa A2 – izolowane obszary leśne.

Obejmuje dwa kompleksy leśne leżące przy zachodniej i wschodniej części gminy.

Strefa B – obszary rolnicze o stosunkowo dużym stopniu przekształceń środowiska przyrodniczego z fragmentami środowisk naturalnych i półnaturalnych. Wyróżnione w tej strefie tereny obejmują zdecydowaną większość obszaru gminy charakteryzującego się przekształceniami środowiska typowymi dla terenów rolniczych. Wśród zwartych powierzchni gruntów rolnych występują enklawy środowisk wodno-błotnych obejmujących bezodpływowe zagłębienia śródpolne oraz kępy zadrzewień i zakrzewień zwiększających różnorodność przyrodniczą gminy. Krajobraz tej strefy tworzą wysokotowarowe sady i plantacje krzewów jagodowych.

Są to obszary predysponowane do rozwoju rolnictwa jako funkcji głównej. W obrębie tej strefy wydziela się zwarty obszar podstrefy B1.

Podstrefa B1 – obszary rolnicze o stosunkowo niewielkim stopniu przekształceń środowiska przyrodniczego z fragmentami środowisk naturalnych i półnaturalnych

Podstrefa obejmuje okolice wsi Dańków. Obszar ten stanowi prawie w całości własność gospodarstwa doświadczalnego w Dańkowie. Dzięki wzorcowo prowadzonej gospodarce rolnej i łowieckiej w okresie międzywojennym i utrzymaniu struktury krajobrazu w okresie powojennym powstał specyficzny krajobraz rolniczy o wysokim potencjale przyrodniczym. W obrębie pól występują tu remizy śródpolne będące ostoją dla wielu gatunków roślin i zwierząt. Niemal pośrodku tego obszaru znajduje się posiadający wybitne wartości przyrodnicze las wodochronny tzw. „Szwajcaria”.

Strefa C – obszary o znacznym przekształceniu poszczególnych elementów środowiska – predysponowane do rozwoju funkcji gospodarczych. Strefa ta obejmuje obszar Błędowa, w którym skupiają się usługi związane z funkcją ośrodka gminnego - w granicach planu ogólnego i proponowanej jego aktualizacji.

Główne zasady zagospodarowania przestrzennego ustalone dla tych obszarów podano w rozdziale VI.

2.2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego wyodrębnionych stref.

2.2.1. Strefa A1 – strefa ochrony – przyrodnicza przekształcona

Ustala się podstawowe zasady zagospodarowania i użytkowania obszarów funkcjonalnych strefy:

- tereny otwarte: grunty rolne, leśne, łąkowo-leśne, przewidziane do zalesień, zadrzewione, łąkowe, obszary źródliskowe, korytarze i ciągi ekologiczne rzek i cieków, wody powierzchniowe

W odniesieniu do elementów ekologicznego systemu obszarów chronionych gminy:

- 1) należy zachować wielkość i wartość ekologicznie istniejących terenów przyrodniczo cennych (lasy, parki, zieleńce, zieleń towarzysząca zabudowie, zadrzewienia, łąki z roślinnością chronioną, naturalne koryta i doliny cieków i rzek, stanowiska lęgowe ptaków, gadów i zwierząt),
- 2) odtworzyć lub wzbogacić wartości ekologiczne na terenach, które uległy degradacji (renaturalizacja środowisk),
- 3) nie należy dopuścić do przekształcenia istniejącej na tych terenach zabudowy na cele mogącej pogorszyć stan środowiska,
- 4) nie należy zmieniać przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne,
- 5) nie należy zmieniać stosunków wodnych pogarszających warunki siedliskowe lasów,
- 6) nie należy niszczyć i uszkadzać ciągów zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i nawodnych, parków wiejskich, stanowisk rzadkich gatunków flory i fauny,
- 7) nie należy dokonywać zmian stosunków wodnych mogących prowadzić do obniżenia poziomu wód gruntowych,

- 8) nie należy dopuścić do likwidacji śródpolnych siedlisk marginalnych będących ostojami bioróżnorodności,
- 9) nie należy wprowadzać nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu,
- 10) nie należy naruszać naturalnej sieci hydrograficznej: rzek, potoków, strumieni, staworzeczy, oczek wodnych, bagien i torfowisk, zmieniać naturalnego charakteru ich brzegów, zanieczyszczać wód oraz pasa przybrzeżnego, niszczyć roślinności nawodnej,
- 11) zagospodarowanie otoczenia obiektów przyrodniczych powinno być podporządkowane ich ochronie i ekspozycji,
- 12) tereny na których prowadzona jest bądź była działalność wywołująca degradację powinny być poddane rekultywacji,
- 13) dopuszcza się realizację i adaptację niezbędnych liniowych i punktowych obiektów infrastruktury technicznej,
- 14) dopuszcza się realizację obiektów określonych przepisami prawa wodnego,
- 15) w stosunku do obszarów i obiektów objętych ochroną lub proponowanych do ochrony zakazuje się:
 - wycinanie i niszczenie drzew,
 - zrywanie pędów, liści,
 - nacinania, rycia napisów i znaków,
 - wchodzenia na drzewa,
 - umieszczania na drzewach tablic i napisów,
 - zanieczyszczania w zasięgu korony,
 - niszczenia systemu korzeniowego poprzez prowadzenie linii podziemnych i telekomunikacyjnych, energetycznych i rurociągów w zasięgu korony,
 - palenia ognisk w zasięgu korony,
 - lokalizowania stałych urządzeń komunalnych w zasięgu korony.

• tereny osadnicze:

- 1) zastosować formy architektoniczne i struktury zabudowy umożliwiające swobodny przepływ powietrza i migrację gatunków (np. ażurowe ogrodzenia, przepusty pod drogami),
- 2) nie należy wprowadzać nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu,
- 3) tereny na których prowadzona jest bądź była działalność wywołująca degradację powinny być poddane rekultywacji,
- 4) poza terenami zainwestowania na obszarze postulowanych zespołów przyrodniczo – krajobrazowych i obszaru krajobrazu chronionego można dopuścić
 - do zabudowy rezydencjonalnej pod warunkiem, iż minimalna pow. działek wyniesie 3000 m², o szerokości nie mniejszej niż 40 m i powierzchni zabudowy nie większej niż 400 m², wysokości nie większej niż 2 kondygnacje,
 - do wprowadzenia obiektów związanych z obsługą rekreacji i turystyki,
- 5) dopuszcza się realizację i adaptację niezbędnych liniowych i punktowych obiektów infrastruktury technicznej,
- 6) dopuszcza się realizację obiektów określonych przepisami prawa wodnego,

- 7) dopuszcza się adaptację, modernizację i uzupełnianie zabudowy zrealizowanej w oparciu o decyzje administracyjne,
- 8) dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej na zasadach podanych dla strefy B na terenach wyznaczonych jako budowlane w Studium,
- 9) dopuszcza się lokalizację obiektów obsługi turystyki i rekreacji wskazanych do lokalizacji poza ustalonymi terenami budowlanymi pod warunkiem realizacji systemów wodociągowych i kanalizacji sanitarnej oraz zachowania wszelkich wymogów ochronnych dla środowiska,
- 10) dopuszcza się zmianę funkcji obiektów na funkcję letniskową
- 11) dopuszcza się realizację zabudowy letniskowej na terenach zabudowy mieszkaniowej.

2.2.2. Strefa A2 – strefa ochrony – przyrodnicza słabo przekształcona

Ustala się podstawowe zasady zagospodarowania i użytkowania obszarów funkcjonalnych strefy:

- tereny otwarte: leśne, łąkowo-leśne, przewidziane do zalesień, zadrzewione, łąkowe,

Obowiązują ustalenia jak dla strefy A1

2.2.3. Strefa B – rolniczo - osadnicza

Ustala się podstawowe zasady zagospodarowania i użytkowania obszarów funkcjonalnych strefy:

- tereny otwarte: sady, grunty rolne, zadrzewione, łąkowe, obszary źródliskowe, doliny cieków
- 1) ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej, jej walorów produkcyjnych, przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych,
 - 2) utrzymanie dotychczasowego profilu produkcji rolnej – sadownictwa,
 - 3) przeciwdziałanie rozdrabnianiu, nieuzasadnionym podziałom i wyłączeniu z rolniczego użytkowania terenów rolnych,
 - 4) sprzyjanie procesom scaleniowym, zmierzającym do tworzenia zwartych kompleksów gospodarowania i powiększania arealów w poszczególnych gospodarstwach sadowniczych,
 - 5) ze względu na specyfikę gminy dopuszcza się adaptację, modernizację, uzupełnianie i rozbudowę istniejących siedlisk w zabudowie rozproszonej jak również lokalizowanie w uzasadnionych przypadkach nowych siedlisk w rozproszeniu,
 - 6) ochrona gruntów rolnych przed przypadkowym rozpraszaniem zabudowy poza obszary istniejącego zainwestowania lub przeznaczonego na ten cel,
 - 7) pełnej ochronie podlega przyrodnicza struktura zieleni wysokiej i niskiej, cieków wodnych i rzek, w tym wszystkich terenów stanowiących lub mogących stanowić system węzłów i ciągów ekologicznych, ostoi dla zwierząt i roślin, ich ochrony i odtwarzania zasobów,
 - 8) nie należy dokonywać zmian stosunków wodnych mogących prowadzić do obniżenia poziomu wód gruntowych,

- 9) nie należy dopuścić do likwidacji śródpolnych siedlisk marginalnych będących ostojami bioróżnorodności,
- 10) dopuszcza się adaptację i realizację liniowych o punktowych obiektów infrastruktury technicznej,
- 11) dopuszcza się realizację poza wyznaczonymi terenami budowlanymi realizację gospodarstw specjalistycznych,
- 12) dopuszcza się w uzasadnionych wypadkach na gruntach klas V i VI realizację pojedynczych obiektów usługowych wskazanych do lokalizacji poza ustalonymi terenami budowlanymi, pod warunkiem realizacji systemów wodociągowych i kanalizacji sanitarnej,
- 13) dopuszcza się lokalizację obiektów obsługi turystyki i rekreacji wskazanych do lokalizacji poza ustalonymi terenami budowlanymi pod warunkiem realizacji systemów wodociągowych i kanalizacji sanitarnej oraz zachowania wszelkich wymogów ochronnych dla środowiska,
- 14) dla podstrefy B1 obowiązuje ustalenia jak dla strefy B oraz zakłada się utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania rolniczego tych obszarów

• tereny osadnicze:

- 1) tereny niezabudowane wskazane w Studium jako rezerwa inwestycyjna przeznaczone są pod lokalizację:
 - nowych siedlisk rolniczych, działek zabudowy jednorodzinnej,
 - usług nieuciążliwych i obiektów obsługi rolnictwa,
- 2) adaptuje się istniejącą zabudowę mieszkaniową, usługową i rzemieślniczą,
- 3) dopuszcza się zmianę funkcji obiektów,
- 4) dopuszcza się modernizację, rozbudowę, uzupełnianie i wymianę zabudowy w ramach istniejących siedlisk zarówno w pasach wyznaczonych pod zabudowę terenów jak i w zabudowie rozproszonej,
- 5) dopuszcza się lokalizację gospodarstw w przypadkach uzasadnionych w zabudowie rozproszonej,
- 6) nową zabudowę o funkcjach mieszkalnych, usługowych i rzemieślniczych nieuciążliwych można realizować na terenach wyznaczonych na rys. studium pod warunkiem zachowania następujących zasad:
- 7) we wsiach o typie „ulicówki” lokalizacja budynków mieszkalnych w I-szej linii zabudowy (przy ulicy),
- 8) nawiązanie do charakteru zabudowy wsi tzn. układu kalenicowego lub szczytowego oraz gabarytów zabudowy,
- 9) w miarę możliwości nawiązywanie do tradycji regionalnych budownictwa
- 10) dopuszcza się realizację zabudowy letniskowej na terenach zabudowy mieszkaniowej,
- 11) dopuszcza się adaptację i realizację liniowych i punktowych obiektów infrastruktury technicznej
- 12) dopuszcza się realizację dróg dojazdowych do terenów rolnych na tyłach zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej,
- 13) dopuszcza się realizację obiektów obsługi ludności i obsługi komunikacji wzdłuż dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych poza wyznaczonymi terenami pod warunkiem uzgodnienia lokalizacji z Zarządcą drogi,

- 14) dopuszcza się lokalizację obiektów o funkcjach przemysłowo- składowych wzdłuż dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych poza wyznaczonymi terenami na warunkach jak wyżej.
- 15) dopuszcza się lokalizację zabudowy na terenach wskazanych na ten cel z zachowaniem odległości od tras komunikacyjnych podanych w rozdziale III.6.

2.2.4. Dla podstrefy B1 obowiązuje ustalenia jak dla strefy B oraz zakłada się utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania rolniczego tych obszarów.

2.2.5. Strefa C – gospodarcza (rozwoju)

Ustala się podstawowe zasady zagospodarowania i użytkowania terenów:

- 1) dla wsi gminnej Błędów obowiązują zasady dla terenów osadniczych strefy B oraz:
- 2) przewiduje się wzmocnienie i ugruntowanie funkcji wsi gminnej jako ośrodka koncentracji:
 - administracji,
 - życia gospodarczego,
 - strefy usług,
 - mieszkalnictwa,
 - działalności gospodarczej,
- 3) istniejące zainwestowanie, w zależności od potrzeb może być poddawane przebudowie, rozbudowie, uzupełnieniom, a także wymianie, przy spełnieniu wymogów dotyczących poprawności usytuowania,
- 4) planowane uporządkowanie gospodarki ściekowej,
- 5) wskazana jest koncentracja zabudowy usługowej o wyższym standardzie w centrum Błędowa, co wymaga uporządkowania przestrzennego istniejącej zabudowy i przygotowania nowych terenów pod nowe funkcje usługowe,
- 6) konieczna jest aktualizacja planu zagospodarowania przestrzennego Błędowa.

ROZDZIAŁ X

INSTRUMENTY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

X. INSTRUMENTY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

1. Instrumenty wdrażania polityki przestrzennej gminy.

1.1. Podstawowymi instrumentami polityki przestrzennej gminy są:

A. decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu - wydawane na podstawie planów miejscowych, stanowiących przepisy miejscowego prawa. Decyzja jest nieważna jeżeli jest sprzeczna z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W przypadku gminy Błędów, Zarząd Gminy (jako organ właściwy w sprawie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) jest zobowiązany do badania spójności rozwiązań każdego projektu planu miejscowego (zgodnie z procedurą określoną w cytowanej ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym) z polityką przestrzenną określoną w „Studium”.

B. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego może być sporządzany dla obszaru całej gminy, jej części, zespołu gmin lub jego części.

W przypadku gminy Błędów:

- funkcjonuje plan miejscowy jako plan ogólny zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całej gminy uchwalony w 1985r., oraz
- plan ogólny Błędowa zatwierdzony w roku 1968 – wymagający przynajmniej częściowej aktualizacji.

Wg stanu prawnego (ustawowego – początek grudnia 1999r), z dniem 31 grudnia 1999r ustalenia tego planu, przestają obowiązywać.

W wypadku przesądzenia o wyborze nowej lokalizacji dla danej działalności zgodnej z zapisem „Studium”, zachodzić będzie po 31.12.99r konieczność:

- wydawania decyzji o w.z.i z.t. zgodnie z trybem określonym w art. 44 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 15 z 25.II.99r. poz. 139 – tekst jednolity),
- sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wskazanych w niniejszym „Studium” jako obowiązkowe,

Obecnie wiadomo, że ważność planu gminy przedłużono.

1.2. Ponadto środkami prowadzącymi do wdrażania polityki przestrzennej gminy są:

- wnioskowanie do Wojewody o ustanowienie Zespołów Przyrodniczo – Krajobrazowych,
- ustalenia zakresu, formy i kolejności działań dotyczących:
 - ustanowienia w.w. Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego i przygotowania planu miejscowego,
 - ustanowienia prawnej ochrony Pomników Przyrody Użytków Ekologicznych,
 - ustalenie zakresu, formy, kolejności realizacji sporządzania miejscowych planów na obszarach wskazanych w „Studium”

2. Obszary, na których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe

Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na następujących obszarach gminy:

- 1) na podstawie przepisów szczególnych:
 - dla terenu wskazanego w „Studium” jako projektowany „Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy – w razie podjęcia uchwały przez Radę Gminy Błędów w sprawie jego ustanowienia (obszar oznaczony na mapie: Kierunki zagospodarowania przestrzennego – polityka przestrzenna),
 - w przypadku zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
 - dla ewentualnych terenów górniczych,
- 2) dla obszarów, na których przewiduje się zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych,
- 3) dla obszarów realizacji zadań rządowych, ponadlokalnych i regionalnych celów publicznych,
- 4) dla obszarów wskazanych w „Studium” ze względu na istniejące uwarunkowania (obszary zaznaczono na mapie – „Kierunki zagospodarowania przestrzennego – polityka przestrzenna). Jest to obszar m. Błędów – do sukcesywnego opracowywania aktualizacji obowiązującego planu z 1968r – w pierwszym etapie nowych terenów pod inwestycje wskazanych w niniejszym Studium.

3. Projektowane zadania dla realizacji celów publicznych.

3.1. Zadania o znaczeniu ponadlokalnym.

1. Modernizacja drogi wojewódzkiej 725,
2. Modernizacja i poprawa stanu technicznego pozostałych dróg powiatowych na obszarze gminy.

3.2. Zadania o znaczeniu lokalnym.

1. Rozbudowa sieci wodociągowej w celu uzyskania w 100% zaopatrzenia w wodę gospodarstw domowych.
2. Budowa i rozbudowa gminnego systemu kanalizacji sanitarnej,
3. Organizacja selektywnej zbiórki odpadów stałych (segregacja!).
4. Modernizacja linii napowietrznych w kierunku ich skablowania oraz stacji trafo, poprawa warunków zasilania,
5. Budowa gimnazjum w Błędowie wraz z halą sportową,
6. Budowa zbiornika na Mogielance w Wilkowskich Budkach,
7. Powiększanie istniejącego zasobu gruntów gminnych dla realizacji:
 - a) funkcji publicznych
 - b) potrzeb mieszkaniowych
 - c) inwestycji kapitału prywatnego w zakresie działalności produkcyjnej i usługowej pozarolniczej oraz przetwórstwa rolno – spożywczego i obsługi rynku rolnego,
8. Utwardzanie dróg gminnych ich przebudowa i ustalenie hierarchii działań,
9. Podjęcie działań na rzecz wzmocnienia prawnej ochrony najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego między innymi:
 - ustalenie Zespołów Przyrodniczo – Krajobrazowych,
10. Objęcie opracowaniami planistycznymi obszarów gminy uznanych za obszary strategiczne w polityce przestrzennej gminy.